

Be di'izh ten Jesús mke'a Marc

Le'a libr Marc nse'at sian be ta wen mbin Jesús ndo' be men. Le'a xa myunyakna kwa'ad bexa ngwa'ad no mud no xa lá na'be. No mxiste xa dub me'ed gots tuzh ndo' gealgut. No msa'a xa ta gaw uzhe'eb kwa'ad men pa dub ga'ay mil xa. No utsin ngok xa ndo' be me'ed byux. Le'a Marc mgondo' le'a Jesús na'anpa dub xa wentsa, ndi le'a xa nak Xin Dios. Le'a Marc mke'a ta ndee ndo' be xmen Cristo, bexa na'anpa xa judio, bexa nit ndencho gezh Roma.

Juan mbidi'izh ndo' be men

(Mt. 3:1-12; Lc. 3:1-9,15-17; Jn. 1:19-28)

¹ Lnde'e usaxan di'izh wen ten Jesucristo, Xin Dios, ² lak mke'a profet Isaías sakndo' Dios ndab xa:

Una', le'a na' utu'ub dub xa ya' ned ndo' lu gudi'izh di'izh ten na',
ndontsa listla kwe be men gal zha ilen lu.

³ Le'a xa wa ikeseyadi'izh ge'e sa bid, uge' gab xa:

“Bin parej bega nes ilen Xa Nibe'e.
Bkeaso' bega nes ten xa.”

⁴ Le'a xa wa Juan, xa uyo'o ge'e sa bid. Ulalea' xa be men len nits, no ndab xa ula'a bexa be ta ugap nak bexa, no italea' bexa, ndontsa utsu'u Dios be ke ten bexa.

⁵ Le'a kwa'ad bexa Jerusalén no bexa idub distrit Judea uto'o ncha'yo'ón di'izh ten Juan. Le'a gor na mgondo' bexa be ke ten bexa, le'a Juan cha ulalea' bexa len nits yowbe'e Jordán.

⁶ Le'a xab Juan naknde'e gich las came, nsea dub sinch gid nde len xa. Le'a xa ndaw mbit, nsea mzhin ser ndo xa. ⁷ Ndadi'izh Juan, ndab xa ndo' be men:

—Le'a tso'o na' ndee ilen stub xa mas nsak ndo' na'. Le'a na' ni lá isaya' kote ndab xa wa. ⁸ Le'a na' nits-tsa ngolea' bega, ná le'a xa ilen tso'o na' ndee kolea' be men no Espíritu ten Dios.

Juan ulalea' Jesús

(Mt. 3:13-17; Lc. 3:21-22)

⁹ Ngol dub wizh le'a Jesús uto'o gezh Nazaret ten distrit Galilea. Ncha'a Jesús sa nso' Juan, cha ulalea' Juan Jesús len nits yowbe'e Jordán.

¹⁰ Le'a gor na uto'o Jesús len nits wa, le'a Jesús uni'í mya'al gibe'a. Le'a Espíritu ten Dios cuent dub palom ncha'la' sa nso' Jesús. ¹¹ No ulen ti Dios gibe'a ndab ndo' Jesús:

—Lu nak Xi'ín na'. Le'a na' nkwea' ladna lu, no ntenno lad na' lu.

Lá ngun maxu'u gan utsabgix Jesús

(Mt. 4:1-11; Lc. 4:1-13)

¹² Le'a Espíritu ten Dios cha mbi'i Jesús ge'e bid sa na'an men. ¹³ Le'a sa wa uyo'o Jesús dub top ga'al wizh lat be man ge'e wa. We'e ulen maxu'u uzhe'eb mbin preb Jesús nlad maxu'u utsabgix Jesús. Tso'o wa cha ulen be angel ten Dios mla'ach bexa Jesús.

*Jesús usaxan ndun ti'in ndab Dios gun xa
(Mt. 4:12-17; Lc. 4:14-15)*

¹⁴ Tso'o na mke'a be men Juan litgi'ib, le'a Jesús cha nsea' le'aka Galilea, ukesea uluu xa be men di'izh wen ten Dios ná xte'e nibe'e Dios be men. ¹⁵ Ndab xa:

—Le'a tiemp yá ngol. Le'a zha inibe'e Dios lado'o be men yá gax nak. Bla'a bego be ta ugap nak bega, no bingea ladna bega di'izh wen ten Dios.

*Jesús mti dap xa nsen mbeal gak xmen xa
(Mt. 4:18-22; Lc. 5:1-11)*

¹⁶ Le'a dub gor nchasea Jesús to'o lagun si'il nsalea' Galilea, cha uni'í xa Simón nsea Ndres wit Simón, ndeutsa'ab red ten na len nits, le'a bexa wa xa nsen mbeal. ¹⁷ Cha ndab Jesús:

—Usankea bega tso'o na', le'a na' uluu xte'e yunjunt bega be men ndo' Dios.

¹⁸ Bi le'a gor wa cha mla'a bexa be red ten bexa, cha ncha'ano bexa Jesús.

¹⁹ We'e cha usea bexa stub tuzh sa. Cha uni'í Jesús dub xa nsalea' Jacob nsea stub xa nsalea' Juan wit Jacob. Le'a bexa wa ndi'ib ndo' dub barco ndego ramient be red ten na. ²⁰ Cha utezh Jesús itop wit bexa. Le'a bexa wa cha mchanso' xus na Zebedeo ndo' barco wa no be mos ten bexa. Le'a Jacob no Juan cha ncha'ano Jesús.

*Dub xabgi'i nsak gizh tont, ncho mbi bxin len
lado'o na
(Lc. 4:31-37)*

²¹ Cha uyote bexa len gezh Capernaum. Le'a ngol wizh ne'e be men, le'a Jesús cha ncha'uluu be men len ni'i sa nzhealbe bexa judio gezh wa.

²² Le'a be men wa ndanseana xte'e ndadi'izh xa, le'a ta ndadi'izh xa wa nluu le'a xa uzhe'eb ndap juers, na'anpa lak nluu be mech ten ley. ²³ Le'a len ni'i wa nsob dub xabgi'i nsak gizh tont ncho mbi bxin len lado'o na. Le'a ta wa uge' ndab ndo' Jesús:

²⁴ —¿Xta'an nsea ugal lu besa, Jesús xa Nazaret? ¿Nati nsea unitndo' lu besa zha? Na' uní ton nak lu, le'a lu xa umbi'i mtu'ub Dios.

²⁵ Le'a Jesús uteyo mbi bxin wa, ndab xa:

—iKexga lu! ¡Uto'o len lado'o xa ba'!

²⁶ We'e le'a mbi bxin wa udabi xabgi'i wa, cha utezhat xa, cha uto'o mbi bxin wa len lado'o xa. ²⁷ We'e le'a itea be men wa ngwanseana, nabdi'izh bexa ndo' be ltsa'a xa, ndab bexa:

—¿Xte'e nak ta ndee zha? Le'a xa nluu dub ta'a ni gol go'ón beuna, no uzhe'eb ndap xa juers, gast be mbi bxin nxobgek ndo' ta ndab xa.

²⁸ Le'a ta li mbin Jesús wa cha uxax mgen idub Galilea.

Jesús myunyakna xnazha'ap Simón

(Mt. 8:14-15; Lc. 4:38-39)

²⁹ Le'a gor na uto'o bexa len ni'i wa, le'a Jesús ncha'ano Jacob nsea Juan ta lid Simón nsea Ndres. ³⁰ Le'a xnazha'ap Simón nax ncho xlea. Le'a gor na ndab bexa-yá ndo' Jesús, ³¹ le'a Jesús cha ubii sa nax xa wa, usen xa ya'a xa, cha uxiste Jesús xa. Cha bi le'a gor wa mto'o xlea xa, cha msa'a xa ta gaw bexa wa.

Jesús myunyakna kwa'ad xa gizh

(Mt. 8:16-17; Lc. 4:40-41)

³² Le'a gor na ngwa'asla wizh cha nsea te'al, le'a be men ulenno kwa'adpa bexa gizh nsea bexa nsak gizh tont ncho mbi bxin len lado'o na. ³³ Le'a idub gezh men myakjunt to'o ni'i wa. ³⁴ Le'a Jesús myunyakna kwa'adpa be men nsén isando' gealgizh, nsea ulantu'ub Jesús be mbi bxin ncho len lado'o be men wa. Lá ula'a xa ngudi'izh be mbi bxin, geal le'a be ta wa uni'í ton nak Jesús.

Jesús mluu be men Galilea

(Lc. 4:42-44)

³⁵ Ngol gor bi te'alta le'a Jesús ngwaste, cha ncha'a xa dub sa na'an men, sa na ngwa'yadi'izhno xa Dios. ³⁶ Le'a Simón no stapla bexa uto'o ncha'kwa'an Jesús. ³⁷ Ná gor na mzheal bexa Jesús, cha ndab bexa ndo' xa:

—Le'a be men we'e itea nkwa'an ga.

³⁸ Le'a Jesús cha ndab:

—Ncha'be beuna be gezh gax ndee. Ulu'u na' be men, le'a na' ti'in we'e ndal ndo' gizhliyo.

³⁹ We'e le'a Jesús cha nchasea be gezh idub distrit Galilea, nluu xa be men len be ni'i sa nzhealbe bexa judio, nsea ulantu'ub Jesús be mbi bxin ncho len lado'o be men.

Jesús myunyakna dub xa nsén gealgizh lepra

(Mt. 8:1-4; Lc. 5:12-16)

⁴⁰ Le'a dub wizh ulen dub xabgi'i wats Jesús, dub xa nsa'gea las na, le'a ta wa dub gealgizh nsalea' lepra. Cha msaxib xa ndo' Jesús, ndab xa:

—Tal go nlad yunyakna go na', le'a na' uní le'a ga sunka gan.

⁴¹ Le'a Jesús cha mlats ladna xa wa, cha mxo'ob Jesús ya'a na tso'o xa wa. Cha ndab Jesús:

—Nladka na' yakna lu. Nat myakna lu.

⁴² Bi le'a gor wa le'a gealgizh wa cha unitndo', cha myakna las xa. ⁴³ We'e le'a Jesús cha unibe'e ndo' xa, ndab Jesús:

—Nat syo'o gan ya' lu. ⁴⁴ Na'an ton ndo' ná gudi'izh lu xte'e myakna lu. Dubga'al ndo' ule'ay wa' uluu las lu, le'a lu myaklana. Nsea bi'i be man xnab lak nibe'e ley mke'a Moisés usa'a be men zha nyakna bexa, ndontsa ini'í be men le'a lu myaklana.

⁴⁵ Ná le'a nes nsea' xabgi'i wa, usaxan ndadi'izh xa ndo' be men xte'e myunyakna Jesús xa. Ta we'e le'a Jesús lá yoota gan ga'al yate ni dub len gezh wa. Sbe'en dub lad sa na'an men ukesea xa, ná le'a be men itea lad uto'o ncha'beka wats Jesús.

2

Jesús myunyakna dub xa lá yoo gan isea (Mt. 9:1-8; Lc. 5:17-26)

¹ Ngok stapla wizh mtancha'gal Jesús gezh Capernaum. We'e mbi'ín be men pa ni'i na ncho Jesús. ² Cha uxax mzhealbe kwa'ad men sa wa, gast ni to'o ni'i wa lá ugalta kwe be men. Cha mluu Jesús bexa di'izh ten Dios. ³ Le'a gor wa ulaya' dap men ncha'ano dub xabgi'i gizh lá yoo gan isea. ⁴ Ná le'a tant kwa'ad be men nde sa wa, le'a bexa lá yo'o gan ibii wats Jesús. Cha ndi ukea bexa gek ni'i wa, mxa'al bexa-yá ga'al-la sa

nso' Jesús. Cha mla'ko bexa yalo'on nax xa gizh wa ndo' na. ⁵ Le'a Jesús mna'la le'a bexa mge' ladna le'a Jesús sun gan yunyakna xa gizh wa. Cha ndab Jesús ndo' xa:

—Amig, le'a be ke ten lu myu'ula.

⁶ Ná le'a be mech ten ley ndebe sa wa cha mbinbe'ebe: ⁷ “¿Xta'an ngi li ndab xa ndee zhaga? Le'a ta ndab xa uzhe'eb dub ta lá nsak ladna Dios. ¿Ton isu'u utsu'u be ke ten be men zha? Nabtsa Dios su'u.” ⁸ Ná le'a Jesús cha mgenna xte'e ndanbe'e bexa wa. Cha ndab Jesús:

—¿Xta'an lba'a ndanbe'e bega zha? ⁹ ¿Xta'an mas lid bid gáp na' ndo' xa gizh ndee, le'a ke ten xa myu'ula, nati gáp na' gaste xa, cha kob xa yalo'on ten xa, cha isea xa? ¹⁰ Le'a nat ini'í bega le'a na', Xa Myak Men Ndo' Gizhliyo, no syo'o gan utsu'u be ke ten be men.

Cha ndab Jesús ndo' xa gizh wa:

¹¹ —Gáp na' ndo' lu goste, cha udob yalo'on ten lu ba', cha bya' ta lid lu.

¹² Le'a xa wa uxax ngwaste, cha udob xa yalo'on ten xa. Cha uto'o xa sa wa ndo' ga'al iteanak be men. Le'a itea bexa nde sa wa ngwanseana, ndab bexa le'a Dios uzhe'eb dub Dios juert, no ndab bexa:

—Ta ndee dub ta nunk beuna gol ni'í.

Jesús mti Leví, xa no nsalea' Mateo
(Mt. 9:9-13; Lc. 5:27-32)

¹³ Tso'o wa ncha'agal Jesús to'o lagun wa. Le'a kwa'ad men ulen wats Jesús, cha mluu Jesús bexa di'izh ten Dios. ¹⁴ Le'a sa ncha'tid Jesús

wa uni'í Jesús dub xabgi'i nsalea' Leví xin Alfeo. Le'a Leví wa nsobyun ti'in nsen xa med nkix be men ndo' gobier Roma. Cha ndab Jesús:

—iUtsea! ¡Usankea tso'o na'!

Le'a Leví cha ngwaso', cha usankea xa tso'o Jesús. ¹⁵ Ngol tso'o wa le'a Jesús nsea be xmen xa ngwa'daw ta lid Leví. No kwa'ad be men ncha'ano Jesús sa wa, bexa ndun ltsa'a ti'in mbin Leví, nsea kwa'adta bexa na ndab be men ugap nak bexa. ¹⁶ Le'a gor uni'í be mech ten ley no bexa fariseo le'a Jesús nsobyawno bexa ugap no bexa nsen med, cha we'e unabdi'izh bexa ndo' be xmen Jesús, ndab bexa:

—¿Xta'an ndawno Jesús bexa nsen med ba' no iteata bexa ugap ba' zha?

¹⁷ Le'a gor na mbi'ín Jesús ta wa, cha ndab Jesús ndo' bexa wa:

—Le'a be men na'anpa gizh lá nki'in doctor, ndi le'a xa gizh nki'inka xa wa. Le'a na' na'anpa ndalte'ezh bexa ndanbe'e le'a lá ndap ke; na' ndi ndalte'ezh bexa ngondo' le'a ndap ke.

*Jesús mbidi'izh xte'e lá gaw be men dub tiemp
(Mt. 9:14-17; Lc. 5:33-39)*

¹⁸ Le'a be xmen Juan nsea be xmen bexa fariseo ncho be wizh lá ndaw bexa ndontsa mas yankea bexa Dios. We'e ngol dub wizh le'a pla be men ndab ndo' Jesús:

—Le'a be xmen Juan nsea be xmen bexa fariseo ncho wizh lá ndaw bexa. Ná le'a be xmen ga zha, ¿xta'an lid no bexa li ndun ta wa?

¹⁹ Le'a Jesús cha uka'ab ndab:

—¿Nsak bega zha le'a dub sa nchilya'a men le'a bexa nde sa wa lá nsabndo' gaw, zha bi ncho

xabgi'i mchilya'a wa? ²⁰ Parea gal dub wizh le'a be men go'o xabgi'i mchilya'a wa. We'e le'a bexa nde sa wa lá gaw dub tiemp.

²¹ 'Na'an ton ngo ramient lad gox nsea dub ble'a lad kub. Tal le'a xa li gun, le'a lad kub wa sya'ad, cha ndi mas stsaw-a lad gox wa. ²² No na'an ton ngo vin kub len dub bols gid gox. Tal le'a xa li gun le'a bich ten vin kub stsaw bols gid gox wa. Le'a vin wa cha ibid stsi'i no sazha'a bols gox wa. Le'a vin kub wa nsabndo' yoo len bols gid kubga.

Be xmen Jesús uxe'e bid ten trig wizh ne'e bexa (Mt. 12:1-8; Lc. 6:1-5)

²³ Le'a ngol dub wizh ne'e be men le'a Jesús ncha'tid sa nax dub ble'a yo ncho trig. Le'a be xmen Jesús cha uxe'e pla be bid ten trig. ²⁴ Le'a ncho bexa fariseo cha ndab ndo' Jesús:

—Una' go, ¿xta'an lba'a ndun bexa ba', ta na lá nsabndo' gun bexa wizh ne'e beuna zha?

²⁵ Ná le'a Jesús cha ndab:

—¿Ni lá ndo'ol bega sa ndab di'izh ten Dios ta na mbin David dub biaj, zha na uzhebpa ndanna xa no bexa ndeseano xa zha? ²⁶ Le'a David uyo'o len ni'ilad ten Dios, zha na ngok Abiatar ule'ay ndon le'a nsak, cha udaw xa be pan le'ay, ta lá nsabndo' gaw dub men na'anpa nak ule'ay. No msa'a xa-yá ndo' bexa ndeno xa.

²⁷ No ndab Jesús ndo' bexa:

—Le'a Dios msa'a wizh ne'e be men ndontsa gakno-yá be men. Na'anpa mbinde'e Dios be men yankea bexa wizh wa. ²⁸ Ta we'e le'a na',

Xa Myak Men Ndo' Gizhliyo, noga nibe'e wizh ne'e beuna.

3

Jesús myunyakna dub xabgi'i ubidya dub ya'a na

(Mt. 12:9-14; Lc. 6:6-11)

¹ Le'a stub wizh uyo'o Jesús len ni'i sa nzhealbe bexa judio gezh wa. Le'a sa wa nsob dub xabgi'i ubidya dub ya'a na. ² We'e le'a ncho bexa ndeula'ach naga syunyakna Jesús xa gizh wa wizh ne'e be men, ndontsa ta we'etsa usake bexa Jesús. ³ Le'a Jesús cha ndab ndo' xa gizh ya'a na wa:

—Goso', cha uso' tlaw ndee.

⁴ Le'a Jesús cha ndab ndo' be men wa:

—¿Le'a wizh ne'e beuna nsabndo' gun beuna ta wen nati gun beuna ta ugap? ¿Gakno beuna dub xa nati ula'a beuna gat xa?

Ná le'a be men wa ni lá ika'abbe. ⁵ We'e le'a Jesús ndakloo mwi'i ndo' be men nde gangeak, cha uban myo'o ladna Jesús tant ngud nak lado'o bexa. Cha ndab Jesús ndo' xa na gizh ya'a na wa:

—Bkea ya'a lu.

Le'a xa wa cha mkea ya'a na, cha uxax myakna-yá. ⁶ Le'a bexa fariseo cha nsea'be, cha mzhealbe bexa nsea be xmen Herodes, mbidi'izh bexa ná xte'e gun bexa gan gat Jesús.

Be men kwa'ad nde to'o lagun

⁷ Le'a Jesús cha ncha'agal to'o lagun nsea be xmen xa. We'e kwa'ad bexa Galilea usankea tso'o Jesús. ⁸ Le'a gor na mbi'in be men xte'e mbidi'izh Jesús nsea xte'e myunyakna Jesús be

men, we'e kwa'adpa bexa ulaya' wats Jesús, bexa uto'o Jerusalén nsea distrit Judea nsea distrit Idumea nsea stub to'o yowbe'e Jordán nsea gezh Tiro no gezh Sidón. ⁹ Cha ndab Jesús ndo' be xmen na:

—List uteno bega dub barco, ndontsa lá kidko be men na'.

¹⁰ Le'a Jesús myunyaklana kwa'ad be men, ta we'e itea bexa gizh nsi'i be ltsa'a na, ndontsa ugal bexa masa xab Jesús. ¹¹ Le'a be men ncho mbi bxin len lado'o na wa, gor uni'í bexa Jesús cha msaxib bexa ndo' Jesús, uge' ndab be mbi bxin wa:

—iGo nak Xin Dios!

¹² Ná le'a Jesús cha uzhe'eb uteyo be mbi bxin, ndontsa lá gab be mbi bxin ton nak Jesús.

Jesús mti isatibtop be xmen na

(Mt. 10:1-4; Lc. 6:12-16)

¹³ Tso'o wa le'a Jesús ukea dub bet, cha utezh xa bexa mti xa. Le'a bexa wa cha ulaya' wats Jesús. ¹⁴ Cha ndab Jesús ndo' isatibtop bexa wa:

—Le'a bega gak xa ikeseano na' nsea bexa utu'ub na' ya'be uluu be di'izh ten Dios ndo' be men. ¹⁵ Nat le'a bega gap di'izh yunyakna men gizh no kontu'ub bega be mbi bxin.

¹⁶ Le'a bexa wa lnde'e nsalea': Simón xa msalea' Jesús Pedr, ¹⁷ nsea Jacob no Juan wit Jacob be xin Zebedeo (Jesús msalea' itop wit xa wa “Boanerges”, dub di'izh gab: cuent ní'i usi'i). ¹⁸ Nsea Ndres, nsea Julip, nsea Bartol, nsea Mateo, nsea Tomás, nsea Jacob xin Alfeo, nsea Tadeo, nsea Simón xa partid Caná, ¹⁹ nsea Judas

Iscariot, xa na le'a myun cuent Jesús tso'o wa. Le'a bexa wa cha uyo'o len dub ni'i.

*Ndab be men le'a Jesús ndap juers ten maxu'u
(Mt. 12:22-32; Lc. 11:14-23; 12:10)*

²⁰ We'e le'a kwa'ad be men ulen gast ni lá yoo gan gaw Jesús nsea be xmen xa. ²¹ Le'a gor na mbi'ín xna'a Jesús nsea be wit Jesús le'a be men ndadi'izh le'a Jesús myak tont, we'e cha uto'o bexa ncha'yo'o bexa Jesús.

²² Le'a sa wa ndebe pla mech ten ley uto'o Jerusalén. Le'a bexa wa ndab:

—Le'a Jesús ndap Beelzebú maxu'u na nibe'e be mbi bxin. Juers we'e ngontu'ub Jesús be mbi bxin wa.

²³ Le'a Jesús cha utezh bexa wa, cha ndab xa:
—¿Syo'o gan kontu'ub dub maxu'u le'aka maxu'u zha? ²⁴ Tal be xmen dub xa nibe'e yak top partid, cha bi le'akaga bexa kuyo, le'a bexa wa yá na'antapa gak juertbe. ²⁵ No tal be men ncho dub ni'i bi le'akaga kuyobe, le'a bexa wa iteltsa'abe. ²⁶ No liga tal le'a maxu'u kuyono le'aka be mbi bxin ten na, le'a maxu'u wa lá yoota gan gak juert, no cha snitndo' maxu'u.

²⁷ 'No na'an ton gun gan yate len lid dub xabgi'i juert kowa'an be ta'a len ni'i, tal le'a xa lid ned uxi xabgi'i wa. Lima syo'o gan kowa'an xa be ta'a len lid xa juert wa.

²⁸ 'Le'a na' gáp ndo' bega le'a itea be ta kwea' ní'i be men no iteata be ta ugap ndun bexa, le'a Dios sunge'ka ladna ta wa. ²⁹ Ná le'a tal ton inisi Espíritu ten Dios, le'a Dios lá gunge' ladna ke wa, le'a ta wa dub ke nunk lá yu'uta.

³⁰ Le'a ta wa ndab Jesús geal le'a be mech ten ley ndab le'a Jesús ndap dub mbi bxin.

*Xna'a Jesús no be wit xa nlad ini'í xa
(Mt. 12:46-50; Lc. 8:19-21)*

³¹ We'e le'a xna'a Jesús nsea be wit Jesús ulen, cha ute bexa tso'o juertsá. Cha mtu'ub bexa dub men ncha'tezh Jesús. ³² Le'a bexa nde wats Jesús cha ndab ndo' xa:

—Le'a xna'a go nsea be wit go nde tso'o juer ndee, nkwa'an bexa go.

³³ Le'a Jesús cha uka'ab ndab:

—Le'a na' gáp ndo' bego ná ton xa na ta ugeaka nak xna'a na' nsea be wit na'.

³⁴ We'e cha mwi'i Jesús ndo' bexa ndebe sa wa. Cha ndab xa:

—Le'a bega nde ndee nak xna'a na' no wit na'.

³⁵ Le'a itea bexa ndun lak nlad Dios, le'a bexa wa nak cuent wit na' no bsan na' no xna'a na'.

4

*Dub cuent ten xa ndas bid ten trig
(Mt. 13:1-9; Lc. 8:4-8)*

¹ Le'a stub biaj usaxan nluu Jesús be men to'o lagun Galilea. We'e le'a kwa'adpa be men ulen wats xa, cha ukea xa ndo' dub barco nde ndo' nits, cha usob xa. Le'a itea be men wa utebe ndo' yo bid to'otsa nits wa. ² Cha sian ta'a mluu xa msaktabe'e xa be ta'a, ndab xa:

³ —Bla'ach bego, le'a dub xabgi'i ndun ti'in ge'e uto'o ncha'utob bid ten trig ndo' yo. ⁴ Le'a gor na mte'ach xa-yá, ncho-yá ulate to'o nes. Le'a be migin cha ulen cha udaw-a. ⁵ No ncho-yá ulate ndo' yo ge', sa uxee yo. Le'a ná wa uxax

ulen, ⁶ parea ngol gor na mna' bea, le'a ná wa cha ngo'ol, cha ubid-a geal le'a-yá na'anpa wat ndi'ib lo' na. ⁷ No ncho-yá ulate lat be gix nso' gich. Ngol gor le'a gix wa uzhe'eb ngo'ol, cha ulo xlea'-yá. Cha na'anpa usa'a-yá bid. ⁸ Parea ncho-yá ulate sa uta'a yo. Le'a be ná wa ulen cha ngo'ol-a, cha msa'a-yá sian bid. Ncho be trig wa msa'a dub galnti'i bid. No ncho-yá msa'a dub chon ga'al bid. No ncho-yá msa'a dub gayo'oga bid. ⁹ Bego na ndap ncha' na, bla'ach bega ta ndáp na' ndee.

Xta'an ndadi'izh Jesús sian be cuent

(Mt. 13:10-17; Lc. 8:9-10)

¹⁰ Le'a gor na myanbe isatibtop xmen Jesús nsea stapla bexa, we'e unabdi'izh bexa ndo' Jesús ndab bexa:

—¿Xta'an gab ta msaktabe'e go cuent ten xa ndas trig wa zha?

¹¹ Le'a Jesús cha ndab:

—Le'a Dios nsa'a ta yakbe'ena bega be ta uga'ach cuent ten xte'e nibe'e Dios. Parea ndo' bexa xa'aga, sbe'en nsaktabe'e na' be ta'a gor ndadi'izh na'. ¹² Le'a bexa nwi'i, ná le'a bexa lá ini'í xta'an-a. No ndo'ón bexa ta ndáp na', ná le'a bexa ni lá yakbe'ena-yá. We'e lá yach bexa wats Dios, no lá utsu'u Dios be ke ten bexa.

Jesús mbidi'izh xta'an ndab cuent ten xa ndas trig

(Mt. 13:18-23; Lc. 8:11-15)

¹³ No ndab Jesús:

—¿Lá nyakbe'ena bega ta msaktabe'e na' wa zha? ¿Xte'exá yakbe'ena bega itea be ta uluu

na' zhaga? ¹⁴ Le'a xa nte'ach trig wa nak cuent xa ndadi'izh di'izh ten Dios. ¹⁵ Le'a to'o nes sa ulate bid ten trig wa nak cuent be men ndo'ón di'izh ten Dios, parea cha nlen maxu'u cha ngo'o maxu'u di'izh wa len lado'o bexa. ¹⁶ Le'a yo ge' sa ulate bid wa nak cuent bexa nten ladna ndo'ón di'izh ten Dios. ¹⁷ Ná le'a bexa wa nak cuent dub ya trig lá ndap sian lo' na. Ndangea ladna bexa di'izh ten Dios dub nde'ep, ná le'a gor na juert ncho bexa geal ndangea ladna bexa di'izh wa, cha nla'a bexa-yá. ¹⁸ Le'a yo ncho gix nso' gich wa nak cuent bexa na ndo'ón di'izh ten Dios, ¹⁹ ná le'a bexa nyu' ladna be ta'a ndo' gizhliyo ndee, no nge' ladna bexa be ta'a siantsa ndap xa, no nsa'ab ladna bexa sianta ta'a gap bexa. Ta we'e le'a bexa wa cuent dub ya trig na'an xta'an usa'a-yá. ²⁰ Ná le'a sa uta'a yo wa nak cuent bexa ndo'ón di'izh ten Dios, cha ndangea ladna xa-yá idub ncho ladna xa. Le'a bexa wa wen nak cuentla be ya trig nsa'a dub galnti'i bid no dub chon ga'al bid no dub gayo'oga bid.

Jesús mbidi'izh cuent ten xe'a
(Lc. 8:16-18)

²¹ No ndab Jesús:

—¿Ncho ton nsob dub xe'a len dub caj zha? ¿Nati ncho xa nsob-a xan dub lo'on? ¿Lid nsob xa xe'a dub sa ga'ap, ndontsa usu-yá xe'a itea lad? ²² Le'a itea be ta uga'ach, le'a gal gor le'a be ta wa uluukabe. No iteank be ta ngachyo'o, le'a gal gor ito'o-yá ndo' xe'a. ²³ Bego na ndap ncha' na, bla'ach bega ta ndáp na' ndee.

²⁴ No ndab Jesús:

—Bla'ach bega ta ndáp na' ndee. Bi lak ula'ach bega-yá, bi liga mas yakbe'ena bega-yá. ²⁵ Le'a bexa nyakbe'ena, le'a Dios gun mas yakbe'ena bexa. Ná le'a bexa na lá nyakbe'ena, le'a Dios slat ta na nsak bexa nyakbe'ena bexa wa.

Dub cuent ten xte'e nda'al trig

²⁶ Nsea ndab Jesús ndo' be men:

—Le'a lak nibe'e Dios be men nak cuent dub xabgi'i ndas trig ndo' yo. ²⁷ Guni'i tal naxyats xa natal nsobna' xa le'a trig wa te'al tezhea ndi'ibya'alka. ²⁸ Le'a trig wa juers ten yotsa nsa'a bid. Ndon ned lak ya wa nlen, we'e cha ndach ta ben ndo' ya wa, cha nyak-a bid ten trig. ²⁹ Le'a zha na ngugal trig wa, cha ixen xa trig no dub os, geal le'a zha ibele'e trig wa yá ngol.

*Dub cuent ten bid ten mostas
(Mt. 13:31-32; Lc. 13:18-19)*

³⁰ No ndab Jesús:

—¿Xta'an dub ta'a nak lak nibe'e Dios be men? ¿Xta'anma dub ta'a usaktabe'e beuna-yá? ³¹ Le'a ta wa nak cuent ta ndasea dub bid ten mostas. Le'a gor na ndas dub men-a le'a-yá dub bid ndon le'a tuzh ndo' itea be bid ncho ndo' gizhliyo. ³² Ná le'a tso'o na ndas xa-yá, le'a-yá nda'al cuent dub ya si'il, mas si'il ndo' itea be ta xge'a ndas be men, gast be migin syo'o gan ukal lat be xos-a.

*Xta'an mbidi'izh Jesús sian be cuent
(Mt. 13:34-35)*

³³ Le'a Jesús li msaktabe'e sian ta'a gor nluu xa di'izh ten Dios, lak yakbe'ena bexa-yá. ³⁴ Sbe'en msaktabe'e xa be ta'a gor ndadi'izh xa ndo' be

men, pareá ndal gor nyak nab Jesús no be xmen xa, we'e uya'al ndadi'izh xa ndo' bexa wa.

*Jesús mtsaw ndo' mbi si'il ulen ndo' nits lagun
(Mt. 8:23-27; Lc. 8:22-25)*

³⁵ Le'a ngol gor na nsea te'al, le'a Jesús ndab ndo' be xmen na:

—Ncha'be beuna stub to'o lagun ndee.

³⁶ Cha mlaute bexa be men ndebe sa wa. Cha ncha'be bexa bi laktsa ndi'ib bexa ndo' barco wa. Nsea stapla barco junt ncha'ano bexa. ³⁷ Ngol gor le'a ndo' nits wa ulen dub mbi si'il. Le'a golp ten nits wa gast len barco nyo'ola, ngi sla'ko-yá barco len nits. ³⁸ Ná le'a Jesús ndi naxyats dub xan len barco wa, nsea dub lad ncho xan gen xa. We'e le'a be xmen xa mkwa'an xa, ndab bexa:

—iMech! ¿Lá nyu' ladna go le'a beuna ngi sat?

³⁹ Le'a Jesús cha ngwaste, cha uteyo xa mbi wa, ndab xa ndo' nits wa:

—iKexga lu! ¡No xe ute!

Le'a mbi wa cha uleas, cha ndon xe ute nits wa. ⁴⁰ We'e le'a Jesús cha ndab ndo' be xmen na:

—¿Xta'an lba'a nzheb bega zha? ¿Xta'an lá ndangea ladna bega na' zha?

⁴¹ Le'a bexa wa mzhebbe, ndabbe ndo' ltsa'a na:

—¿Tonxá xa ndee zhaga, gast mbi nsea nits nxobgek ndo' di'izh ten xa?

5

*Jesús ulantu'ub mbi bxin ncho len lado'o dub
xa Gadara
(Mt. 8:28-34; Lc. 8:26-39)*

1 Cha ulaya' bexa stub to'o lagun wa ndo' yo sa nibe'e gezh Gadara. 2 Le'a gor ula' Jesús ndo' barco wa, le'a dub xabgi'i ncho mbi bxin len lado'o xa uto'o lat be ge'lo'o sa nga'ach be men ngut. 3 Le'a xabgi'i wa len ge'lo'o ten kampeon wa nak lid na. Ni caden lá ndun bexa gan uxi bexa xa wa. 4 Sianla biał mxi bexa ya'a xa nsea caden, no gi'ib nke'anchii bexa xo'o xa. Ná xa nkixka caden wa nsea nsuka xa gi'ib wa. Ta we'e na'an ton ndun gan uxi xa. 5 Te'al tezhea nkeseabezhat xa be ge'e no sa nga'ach be men wa. No ge' nke'a xa le'aka las xa. 6 Gor na bi sitta uni'í xa Jesús le'a xa wa uto'ola karrel gast ndo' Jesús msaxib xa. 7 Cha uge' ndab mbi bxin wa ndo' Jesús:

—¿Xta'an ngi na' nsea ugal lu zha Jesús, Xin Dios si'il? ¡Le'a Dios nsobwi'i le'a na' na'ab na'anpa utsaksi lu na'!

8 Le'a mbi bxin wa le'a li ndab, geal le'a Jesús unibe'ela ndo' mbi bxin ito'o len lado'o xa wa.

9 Le'a Jesús cha unabdi'izh ndab:

—¿Xte'e nsalea' lu zha?

Le'a mbi bxin wa cha ndab:

—Na' nsalea' Uzhe'eb Kwa'ad Xa, geal le'a besa kwa'adpa.

10 We'e cha uzhebpa unab mbi bxin wa ndo' Jesús ndab ta wa:

—Lá kontu'ub lu besa sa ndencho besa ndee.

11 Le'a gax ge'e wa kwa'ad kuch ndeseayawbe.

12 Le'a be mbi bxin wa cha ndab ndo' Jesús:

—Btu'ub besa yate besa len be kuch ba'.

13 We'e le'a Jesús cha msa'a di'izh li gun be mbi bxin. Le'a be ta wa cha uto'o len lado'o xabgi'i

wa, cha uyo'o be ta wa len be kuch wa. Cha ubix bema gek dub we'a gast len nits ula'yo'o ma, cha ngut bema. Le'a ndo' itea be kuch wa pa top mil ma.

¹⁴ We'e le'a be men nkeno be kuch wa cha uto'o karrel ncha'yab-a ndo' be men ndesea ge'e nsea be men gezh. Le'a kwa'ad be men cha uto'o ncha'bewi'i ná xta'an uyo'o. ¹⁵ Le'a gor ulaya' bexa wats Jesús, le'a bexa cha uni'í xa na li uto'o mbi bxin len lado'o na wa myaklana nsob wats Jesús, nakla xa xab xa. Cha mzheb bexa. ¹⁶ Le'a bexa na uni'í ta uyo'o wa cha mbidi'izh ndo' be men wa xte'e myakna xa wa, nsea xte'e ngut be kuch wa. ¹⁷ Le'a bexa wa cha unab ndo' Jesús ika'an Jesús ndo' yo ten bexa wa.

¹⁸ Le'a gor na ukeagal Jesús ndo' barco, le'a xa li myakna wa cha unab ndo' Jesús no ya'no Jesús. ¹⁹ Ná le'a Jesús lá ka'ab go'o xa, ndi ndab Jesús ndo' xa:

—Bya' ndo' bexa ta lid lu. Cha bidi'izh ná xte'e myunyakna Dios lu, no xte'e mlats ladna Dios lu.

²⁰ Le'a xa wa cha nsea', cha usaxan ndadi'izh xa ndo' bexa idub distrit Decápolis xte'e myunyakna Jesús xa. We'e le'a itea be men wa ngwanseanabe.

Jesús myunyakna dub xagots, nsea mxiste xa xingots Jairo

(Mt. 9:18-26; Lc. 8:40-56)

²¹ Le'a gor na myach Jesús len barco wa nsea' xa stub to'o lagun wa, le'a uzhebpa kwa'ad men ulen wats Jesús. ²² Cha no ulen dub xabgi'i nsalea' Jairo, xa nchansu ni'i sa nzhealbe bexa judio gezh wa. Le'a gor na uni'í xa Jesús, cha

msaxib xa ndo' Jesús. ²³ Cha unab xa ndo' Jesús, ndab xa:

—Le'a me'ed gots ten na' yamer gat. Wa' una uxo'ob ga ya'a ga tso'o me'ed wa, ndontsa yakna me'ed, lá gat me'ed.

²⁴ Le'a Jesús cha ncha'ano xa, nsea kwa'ad be men usankea tso'o bexa gast ngidko bexa Jesús. ²⁵ Le'a lat be men wa ncha'a dub xagots nsén gealgizh nle'a xa ten idub dub tibtopla li'in.

²⁶ Le'a xa wa uzhe'eb ukesea ndo' kwa'ad be doctor, gast mte'a xa iteanak med ndap xa. Ná le'a xa ni lá yakna, ndi mas kwea' nsak xa. ²⁷ Le'a gor na mbi'ín xa ndadi'izh be men xte'e ndun Jesús, we'e cha ubii xa ndi tso'o Jesús lat be men wa. Cha mgal xa xab Jesús, ²⁸ geal le'a xa mbinbe'e tal xa ugal masa xab Jesús, le'a xa syakkana. ²⁹ Cha bi le'a gor wa uleasla' ten wa, cha mgenna xa le'a xa myaklana ndo' gealgizh wa. ³⁰ We'e le'a Jesús mgenna uto'o dub tuzh juers ten na, cha mgeak Jesús mwi'i ndo' be men, ndab xa:

—¿Ton xa mgal xab na'?

³¹ Le'a be xmen Jesús ndab:

—Una' go le'a be men kwa'ad ba' le'a ngidko ga, ¿ná xta'an ndab go ná ton mgal xab ga zha?

³² Ná le'a Jesús nwi'ika gangeak ná ton mgal xab xa. ³³ Le'a xagots wa nxis tant nzheb xa, geal le'a xa uni'í xta'an mbin xa. Cha ubii xa msaxib xa ndo' Jesús, cha ndab xa idub gealngea xta'an mbin xa. ³⁴ Le'a Jesús cha ndab ndo' xa:

—Xagots, le'a ta na mge' ladna lu na' wa, ta we'e myakna lu. Nat bya' cha bten ladna lu, le'a lu myaklana ndo' gealgizh wa.

³⁵ Ndalen li nso'yadi'izh Jesús, ulen pla bexa uto'o ta lid Jairo, ndab dub xa wa ndo' Jairo:

—Le'a xingots ga ngutla. Yá na'antapa go'o ga mech ba'.

³⁶ Ná le'a gor na mbi'ín Jesús ta li ndab xa wa, cha ndab Jesús ndo' Jairo:

—Lá izheb lu. Bingeatsa ladna lu na'.

³⁷ We'e le'a Jesús lá ngo'o itea be men wa. Nabtsa Pedr no Jacob no Juan wit Jacob mbi'i Jesús. ³⁸ Gor na ulaya' bexa ta lid Jairo, le'a Jesús uni'í xte'e nbezhat bexa no ndeyo'on bexa.

³⁹ Cha uyo'o Jesús len ni'i wa, cha ndab xa:

—¿Xta'an lba'a ndun bega ruid nsea ndeyo'on bega zha? Le'a me'ed ba' na'anpa ngut, le'a me'ed ba' ga naxyats-tsa.

⁴⁰ Le'a be men wa ndi nxi'idno Jesús. Le'a Jesús cha ndab ndo' bexa:

—iUtate itea bega sa ndee!

Cha mbi'i Jesús xustsa me'ed no xna'atsa me'ed nsea yontsa be xmen Jesús wa. Cha uyo'o bexa len sa ncho'ob me'ed wa. ⁴¹ We'e le'a Jesús cha usen ya'a me'ed, cha ndab xa:

—Talita kumi —le'a ta wa dub di'izh gab: Me'ed gots, na' gáp ndo' lu, goste.

⁴² Le'a me'ed wa cha mban no usaxan nkesea me'ed. Le'a be men ndebe sa wa ngwanseanabe. Le'a me'ed wa ncho dub tibtop li'in. ⁴³ We'e le'a Jesús cha ndab ndo' bexa:

—Na'anpa gudi'izh bega ta ndee. Nat bsa'a bega ta gaw me'ed gots ba'.

6

Jesús nsea'uluu be men gezh Nazaret

(Mt. 13:53-58; Lc. 4:16-30)

¹ Le'a Jesús nsea be xmen xa cha uto'o sa wa, nsea' xa Nazaret sa ngo'ol xa. ² Ngol dub wizh ne'e be men le'a Jesús cha nluu bexa len ni'i sa nzhealbe bexa wa. We'e kwa'ad be men ndanseana xte'e ndadi'izh Jesús, ndab bexa ndo' be ltsa'a xa:

—¿Pama ngwa'lo'o xa ndee be di'izh lba'ata nluu xa ba' zha? ¿Pa mtsid xa be ta ndák xa ba' zha? ¿No xte'ema ndun xa be uyon wa zha? ³ ¿Na'anpa xa ndee xa carpinter, xin Marí wa zha? ¿No na'anpa wit xa Jacob no Kosé no Judas no Simón zha? ¿No na'anpa be bsan xa ncho lat beuna gezh ndee zha?

Ta we'e na'anpa isakyo'ón bexa ta ndab Jesús.

⁴ Ná le'a Jesús cha ndab ndo' bexa:

—Le'a be men ndap mod ndo' dub xa ndadi'izh sakndo' Dios. Parea le'a bexa ncho lazh xa no be ltsa'a xa no bexa ncho ta lid xa na'anpa ndap bexa mod ndo' xa.

⁵ Ta we'e lá ngun Jesús sian uyon sa wa. Platsa xa gizh mxo'ob Jesús ya'a na gek xa, cha myakna bexa. ⁶ Le'a Jesús ngwanseana xte'e lá ndangea ladna bexa Jesús. Cha ndi ukesea uluu xa be men ndencho be gezh gax sa wa.

Jesús mtu'ub isatibtop bexa gudi'izh di'izh ten Dios

(Mt. 10:5-15; Lc. 9:1-6)

⁷ Tso'o wa utezh Jesús isatibtop be xmen xa, cha msa'a xa juers kontu'ub bexa be mbi bxin.

Cha mtu'ub xa top ga'ga bexa, ⁸ ndab xa ndo' bexa:

—Ni dub ta'a gunti'in bega nes lá go'o bega, ni bols, no ni pan, no ni med. Bi'i bega dub bordóntsa. ⁹ Bke'atsa bega ndab bega, pareá ni stub nes xab bega lá go'o bega. ¹⁰ Le'a sa na ilaya' bega len dub ni'i usa'a bexa, we'etsa yoo bega gast gal wizh ika'an bega gezh wa. ¹¹ No tal ncho gezh lá ula'a bexa yoo bega, ni lá nlad bexa go'ón bexa ta gudi'izh bega, bka'an bega gezh wa. Cha blate bega gast yakol ngwa'al xo'o bega, ta nluu le'a Dios lá nsak ladna lak nak bexa wa. Le'a na' gáp ndo' bega le'a gal wizh gab Dios ná ton ndap ke, le'a bexa gezh wa mas gealkwea' ini'í ndo' bexa uyo'o gezh Sodoma nsea gezh Gomorra.

¹² We'e cha uto'o be xmen Jesús ncha'beyadi'izh ndo' be men ula'a bexa be ta ugap nak bexa, cha yach bexa wats Dios. ¹³ No ngontu'ub bexa sian be mbi bxin ncho len lado'o be men, nsea nga'ab bexa aceit gek kwa'ad bexa gizh, cha nyakna bexa gizh wa.

*Xte'e ngut Juan xa ulalea' be men
(Mt. 14:1-12; Lc. 9:7-9)*

¹⁴ Le'a be ta mbin Jesús wa uzhe'eb mgen itea lad, gast no Herodes xa nibe'e idub región wa mbi'ín be ta wa. Cha ndab Herodes:

—Le'a Jesús le'a nak Juan xa ulalea' be men wa mbangal ndo' gealgut. Ta we'e ndap xa juers ndun xa be uyon wa.

¹⁵ No ncho be men ndab:

—Le'a Jesús nak Elí.

No ncho bexa ndab:

—Le'a Jesús le'a stub profet cuent bexa mbidi'izh sakndo' Dios tiemp polta.

¹⁶ Ná le'a gor na mbi'ín Herodes xte'e ndab be men wa, cha ndab Herodes:

—Le'a xa wa le'a Juan xa unibe'e na' ulobto'og bexa gen na wa. Xa wa le'a xa mbangal.

¹⁷ Le'a mas polta le'a Herodes uka'a Herodías, xagots ten Julip witka Herodes. Le'a Herodes mtu'ub be xmen na isen bexa Juan, cha uxi bexa Juan caden, uke'a bexa Juan litgi'ib, lak nlad Herodías. ¹⁸ Li mbin Herodes geal le'a Juan ndab ndo' xa:

—Na'anpa utsin nak-a uka'a lu xagots ten wit lu.

¹⁹ Ta we'e le'a Herodías nxeeno ladna Juan, gast nlad xa gut xa Juan. Ná xa lá gunga gan, ²⁰ geal le'a Herodes lá ula'a gat Juan. Le'a Herodes ndap mod ndo' Juan, geal le'a Juan dub xa wen ten Dios. No ndal ladna Herodes ndo'ón xa ta ndadi'izh Juan, ná le'a xa gast ni lá ini'í xte'e gun gor ndo'ón xa ta ndadi'izh Juan. ²¹ Le'a ngol dub wizh le'a Herodías mzhealka dub mod xte'e gat Juan. Le'a wizh ngol lea' Herodes, le'a xa ulo dub gast si'il. Mgaw Herodes be men nsak ten xa, no bexa nibe'e ten soldad, no le'aka bexa nsak ncho distrit Galilea. ²² Cha uto'o xingots Herodías mbilndats xa ndo' ga'al bexa nde ndo' gast wa. We'e le'a Herodes nsea bexa nde sa wa ngol ladna xte'e mbilndats nagots wa, cha ndab Herodes ndo' xa:

—Unab guni'i xta'an nlad lu, le'a na' usa-yá. ²³ Gast Dios nsobwi'i gáp na' ndo' lu: itea ta inab lu usa na', gast itol ta nibe'e na' ndee.

²⁴ Le'a nagots wa cha uto'o nsea' ndo' xna'a na, cha ndab xa:

—¿Xta'an ina'ab na' ndo' Herodes?

Le'a xna'a nagots wa cha uka'ab ndab:

—Unab gek Juan xa ulalea' be men.

²⁵ Le'a nagots wa cha uxax ubii sa nsob Herodes ndab:

—Le'a na' nlad usa'a go gek Juan xa ulalea' be men, ixo'ob-a ndo' dub plat.

²⁶ Le'a Herodes cha uban myo'o ladna. Parea ke na ndab xa Dios nsobwi'i no ke na mbi'ín be men nde ndo' mes ta ndab xa wa, ta we'e usa'aka Herodes ta unab nagots wa. ²⁷ We'e le'a xa cha mtu'ub dub soldad ya'labto'og gen Juan len litgi'ib wa, cha yo'o xa-yá. ²⁸ Le'a soldad wa cha ngwa'labto'og gen Juan len litgi'ib, cha myo'o xa-yá uxo'ob-a ndo' dub plat. Cha msa'a xa-yá ndo' nagots wa. Le'a nagots wa cha ngwa'usa'a-yá ndo' xna'a na.

²⁹ Le'a gor na mbi'ín be xmen Juan le'a Juan ngut, cha ngwa'dob bexa Juan. Cha mka'ach bexa Juan.

Jesús mgaw dub ga'ay mil xabgi'i

(Mt. 14:13-21; Lc. 9:10-17; Jn. 6:1-14)

³⁰ We'e le'a be xmen Jesús cha mla'ncha' wats Jesús, cha mbidi'izh bexa itea be ta'a mbin bexa nsea ta mluu bexa be men. ³¹ Ná le'a sa nso' Jesús wa tant nyo'o nto'o be men, gast ni lá yoo gan gaw bexa. Ta we'e le'a Jesús cha ndab ndo' be xmen na:

—Ncha'be beuna dub sa na'an men, ndontsa une'e bega dub xla'al.

³² We'e cha nab Jesús nsea be xmentsa xa uto'o, ukea bexa ndo' dub barco, ncha'be bexa dub sa na'an men. ³³ Ná le'a kwa'ad be men uni'í ncha'be bexa no mgondo' bexa Jesús. Ta we'e cha uto'o bexa be gezh wa, uxax ncha'be ndats bexa, cha nedla bexa ulaya' sa ilaya' Jesús. ³⁴ Le'a gor na ula' Jesús ndo' barco wa, cha mna'la xa be men kwa'ad nde to'o nits, cuent be borreg lá ndap ton ula'ach ma. Cha mlats ladna Jesús bexa, cha usaxan xa mbidi'izh xa sian ta'a ndo' bexa. ³⁵ Ngol gor mas uzhela, le'a be xmen Jesús ubii wats Jesús, ndab bexa:

—Le'a sa ndee dub sa sit na'anpa ncho be men, ná nat yá uzhelapa. ³⁶ Gud go ndo' be men ba' ya'isi'i bexa ta gaw bexa be ranch no be gezh nde gax ndee, le'a bexa lá no'o ta gaw na.

³⁷ Le'a Jesús cha uka'ab ndab:

—Bsa'a bego ta gaw bexa ba'.

Le'a be xmen Jesús cha ndab:

—¿Nlad ga ya'isi'i besa be ta gaw bexa ba' zha? Le'a ta wa itatso' ta ndun dub men gan dub xo'on mbe'e.

³⁸ Le'a Jesús cha unabdi'izh ndab:

—¿Plo pan ndap bega zha? Wa'iwii' bega-yá.

We'e le'a gor mlen bexa, cha ndab bexa ndo' Jesús:

—Le'a besa ndap sga'aytsa pan nsea stoptsa mbeal.

³⁹ We'e le'a Jesús cha ndab ndo' be xmen na gab ndo' be men wa kwe plagaga xa ndo' gixgi uge'a wa. ⁴⁰ We'e le'a kadga dub sa wa ute dub gayo'oga bexa no itol gayo'oga xa. ⁴¹ Le'a Jesús cha usen isaga'ay pan nsea itop mbeal wa. Cha

mwi'i xa gibe'a, msa'a xa xno ndo' Dios. Cha ule'a Jesús be pan wa sian ble'a, we'e msa'a xa-yá ndo' be xmen xa. Le'a bexa wa mtse'a-yá ndo' be men wa. Cha liga mtse'a bexa be mbeal wa ndo' iteanak be men. ⁴² Le'a itea be men wa udaw gast plo mzhea bexa. ⁴³ Ná le'a gor mtele'e bexa be pan no be mbeal ta mya'an yaw be men wa, le'a ta wa stibtop zhum byux-a. ⁴⁴ Le'a lat bexa li udaw wa pa dub ga'ay mil be xabgi'i.

Jesús useandats ndo' nits

(Mt. 14:22-27; Jn. 6:16-21)

⁴⁵ Cha ndab Jesús ndo' be xmen na:

—Bkea bega le'aka ndo' barco ba'. Cha wa' bega stub to'o lagun gast gezh Betsaida.

Ndalen wa ndab Jesús ndo' be men kwa'ad wa ya'be bexa. ⁴⁶ Le'a gor na yá nsea'be be men wa, le'a Jesús nab ukea dub bet ngwa'yadi'izhno xa Dios. ⁴⁷ Ngol gor ula' te'al le'a barco ncho be xmen Jesús wa nchaseala itol nes ndo' nits wa. Le'a Jesús nab myanso' ndo' yo. ⁴⁸ We'e le'a Jesús mna'la le'a barco wa uzhebpa juers nseala, geal le'a mbi uzhebpa nlen ndo' nits wa lad ndo' barco. Ngol gor yamer nsayat xe'a, le'a Jesús nchasea ndats ndo' nits gax wats barco wa. ⁴⁹ Le'a gor uni'í bexa Jesús nseandats xa ndo' nits wa, cha utezhat bexa le'a bexa mbinbe'e le'a-yá dub ta uxin. ⁵⁰ Le'a bexa iteanak na' ta wa, no uzhe'eb mzheb bexa. Ná le'a Jesús cha ndab ndo' bexa:

—iGop bega valor! ¡No lá izheb bega! Le'a ta ndee na'ka.

⁵¹ Le'a gor ukea Jesús ndo' barco wa, le'a mbi wa cha uleas. Le'a be xmen Jesús uzhebpa

mzheb, no ngwanseana bexa, ⁵² geal le'a bexa lá yakbe'ena ta na li mbinno Jesús be pan wa, le'a bexa bi lika ngud nak lado'o na.

*Jesús myunyakna bexa gizh gezh Genesaret
(Mt. 14:34-36)*

⁵³ Le'a bexa wa utakea ndo' nits wa, ulaya' bexa sa nsalea' Genesaret, cha mxi bexa barco wa ndo' yo. ⁵⁴ Le'a gor ula' bexa ndo' barco, le'a be men nde sa wa mgondo'la Jesús. ⁵⁵ We'e le'a be men ncho be gezh nde gax wa ulenno be men gizh ndo' yalo'on gast sa mbi'in bexa nso' Jesús. ⁵⁶ Le'a itea sa nda' Jesús len be gezh byux no be gezh ubi'i no be ranch, ngoteka be men bexa gizh wa to'o nes sa nsatid Jesús. Cha unab bexa ula'a Jesús masa ndats xab Jesús ugal bexa gizh. Le'a itea bexa na li mgal xab Jesús wa cha myaknabe.

7

*Ta ndun bzh'i'ik gealnaban ten be men
(Mt. 15:1-20)*

¹ Tso'o wa le'a pla bexa fariseo nsea be mech ten ley uto'o Jerusalén ulen wats Jesús. ² Cha uni'í bexa le'a pla be xmen Jesús ndeyaw ni lá una'a bexa lak nibe'e costumbr ten bexa. Ta we'e unisi bexa be xmen Jesús. ³ Le'a bexa fariseo nsea iteata be men judio uzhebpa ndankea be costumbr ten be usan gox polta ten bexa. Tal le'a bexa lid ned una'a sian biaj lak nak costumbr wa, le'a bexa lá yoo gan gaw. ⁴ No tal bexa ngwa' ndo' xge'e, le'a bexa wa lá yoo gan gaw tal le'a bexa lá una'a. Nsea sianta be costumbr ndankea bexa, lak nsat bexa be vas no be kamplor no be ta

gi'ib. Nsea iteata be ta'a ndanti'in bexa sa ndaw bexa juerska yat-a lak nibe'e costumbr ten bexa.
⁵ Ta we'e le'a bexa fariseo nsea be mech ten ley unabdi'izh ndo' Jesús ndab bexa:

—¿Xta'an ni lá ndankea be xmen lu be costumbr mcha'an be usan gox polta ten beuna zha? Lba'atsa na'a bexa gor ndaw bexa parea na'anpa na'a bexa lak nsabndo'-yá.

⁶ Le'a Jesús cha uka'ab ndab:

—Le'a bega nluu cuentta xa wen ná bega xa ugap nak. Ugeaka mke'a Isaías sakndo' Dios tiemp polta, ndab xa lak nak bego:

Le'a be men ndee di'izhtsa ndankea na',
 pareá le'a lado'o xa sit nak ndo' na'.

⁷ Na'an xti'in ta ndankea bexa na',
 le'a cuent di'izh ten na' nluu bexa,
 pareá di'izh ten be mentsa-yá.

⁸ Mla'a bega ta unibe'e Dios gun bega, ndankeá bega ndi sbe'en costumbr ten men, lak nsat bega kamplor no be vas, no sianta be ta'a cuent ta ndee ndun bega.

⁹ No ndab Jesús ndo' bexa:

—Le'a bega nla'a be ta unibe'e Dios, cha ndi ndankeatsa bega be costumbr ten le'aka bega.

¹⁰ Le'a ta na mke'a Moisés ndab: “Wankeá bega xus bega nsea xna'a bega.” No ndab-a: “Le'a tal ton kwea' iní'i ndo' xus na natal ndo' xna'a na, le'a xa wa nsabndo' gat.” ¹¹ Ná le'a bego ndi ndab le'a tal ton gab ndo' xus na no ndo' xna'a na le'a iteanak be ta'a ndi'izh gakno xa bexa wa, le'a ta wa ndi usa'a xa ndo' Dios, ¹² we'e le'a xa

wa yá na'antapa juerska gakno xus na no xna'a na. ¹³ Li nla'a bega ta unibe'e Dios, ndankea bega ndi sbe'en costumbr ten bega. No sianta be ta'a cuent nak ta ndee ndun bega.

¹⁴ We'e le'a Jesús cha utezh itea be men kwa'ad wa, cha ndab xa:

—iBla'ach bega ta gáp na' ndee! ¡No byakbe'ena bega-yá! ¹⁵ Le'a ta ndaw be men na'anpa le'a ndun bzhi'ik bexa ndo' Dios. Ndi le'a ta nto'o lado'o be men ndun bzhi'ik bexa cuent ten Dios. ¹⁶ Le'a bego na ndap ncha' na, bla'ach bega ta ndáp na' ndee.

¹⁷ Le'a gor na mla'a Jesús be men wa, cha nsea' xa len ni'i. We'e le'a be xmen xa unabdi'izh ná xte'e nak ta msaktabe'e xa wa. ¹⁸ Le'a Jesús cha ndab:

—¿Noga bego ni lá nyakbe'ena ta ndáp na' zha? ¿Lá nyakbe'ena bega zha le'a ta ndaw dub men, le'a ta wa lá gun bzhi'ik xa ndo' Dios?

¹⁹ Le'a ta wa na'anpa nyo'o lado'o xa, ndi len xa ncha'a-yá, cha tso'o wa ncha'a-yá len letrina.

Le'a ta li ndab Jesús wa gab le'a itea ta ndaw bexa umbi'ika ndo' Dios. ²⁰ We'e ndab Jesús:

—Le'a ta nto'o lado'o dub men, le'a ta wa ndun bzhi'ik xa ndo' Dios. ²¹ Le'a len lado'o xa nto'o be ta ugap ndanbe'e xa. Ta we'e ncho bexa ngalga xa ten stubga men. No ncho xa ndun ta ugap ltsa'a ta li nak wa. No ncho xa ndut men. ²² No ncho xa ndun gealwa'an. No ncho xa sbe'en nlad mas sian ta'a gap. No ncho xa ugap ndanno be men. No ncho xa ndun gealkwi'in. No ncho xa ndun itea ta nladtsa xa. No ncho xa ndaklono stub xa ndap ta'a. No ncho xa nisi be ltsa'a na. No ncho xa nzhinna. No ncho xa ni lá nsakyo'ón.

²³ Le'a itea be ta ugap ndee nto'o len lado'o be men, cha ndun bzhi'ik-a gealnaban ten xa ndo' Dios.

Dub xagots na'anpa xa judio mbingea ladna Jesús

(Mt. 15:21-28)

²⁴ Cha uto'o Jesús distrit Galilea ncha'a xa dub sa gax gezh Tiro no gezh Sidón. Cha uyo'o xa len lid dub men sa wa. Le'a Jesús lá nlad igen pa ncho xa, ná le'a-yá mgenka. ²⁵ We'e le'a dub xagots mbi'ín pa ncho Jesús cha ulen xa wats Jesús, le'a xa ndap dub me'ed gots gizh ncho mbi bxin len lado'o na. Cha usaxib xagots wa ndo' Jesús. ²⁶ Le'a xa wa xa Sirofenicia, na'anpa xa judio. Le'a xa wa unab kontu'ub Jesús mbi bxin ncho len lado'o xin xa wa. ²⁷ Ná le'a Jesús ndi ndab:

—Bla'a ned be me'ed itayaw. Na'anpa utsin nak ulat besa ta gaw be me'ed, cha usa'ab besa-yá ndo' be mbek.

²⁸ Le'a xagots wa uka'ab ndab:

—Ta ugeaka ta wa, Señor, pareá le'a be mbek ndaw be ta'a nlate to'o be me'ed xan mes.

²⁹ Le'a Jesús cha ndab:

—Le'a lu utsin uka'ab. Nat bya' ta lid lu, le'a mbi bxin wa uto'ola len lado'o xme'ed lu.

³⁰ Le'a gor na mtanseá' xagots wa ta lid xa, le'a mbi bxin wa uto'ola len lado'o me'ed gots wa. Le'a me'ed wa nax ndo' lo'on myaklana.

Jesús myunyakna dub xa mud no ngwa'ad

³¹ Le'a Jesús cha mka'an sa nibe'e Tiro wa, ncha'tid xa Sidón nsea distrit nsalea' Decápolis,

ulaya' xa to'o lagun Galilea. ³² Le'a be men kwa'ad cha ulaya'no dub xa mud no ngwa'ad xa. Cha unab bexa uxo'ob Jesús ya'a na gek xa mud wa, ndontsa yakna xa. ³³ Le'a Jesús cha mbi'i nabtsa xa mud wa dub lad wats be men wa. Cha mkiko Jesús ngutsya'a na be len ncha' xa mud wa. Cha mchukko Jesús dub ngutsya'a na, cha mgal Jesús luzh xa mud wa. ³⁴ We'e mwi'i Jesús gibe'a, cha mga'a ladna xa, ndab xa:

—iEfata! —le'a ta wa gab: ¡Bya'al lu!

³⁵ Bi le'a gor wa cha mya'al ncha' xa, cha myakna luzh xa nsea usaxan utsin ndadi'izh xa.

³⁶ We'e cha ndab Jesús ndo' bexa:

—Na'an ton ndo' ná gudi'izh bega ta ndee.

Parea lakta pla biaj ndab Jesús lá gudi'izh bexa-yá, ná le'a bexa ndi mas mbidi'izh-a.

³⁷ Le'a itea be men uzhebpa ngwanseana, ndab bexa:

—Wenka ndun xa itea be ta'a, gast nyunyakna xa bexa mud no ngwa'ad.

8

Jesús mgaw dub dap mil men

(Mt. 15:32-39)

¹ Ngol dub wizh le'a be men kwa'adpa mzhealbe wats Jesús, ná le'a bexa lá ndap ta gaw na. Ngol gor le'a Jesús cha utezh be xmen na, cha ndab xa:

² —Na' n'lats ladna be men ndee, le'a bexa wizh nyonla nde wats na', ná le'a bexa lá ndapta ta gaw na. ³ Tal na' utu'ub bexa lba'atsa lá gaw bexa, ncha'a bexa lá uxik ilansea' ta lid na, le'a ncho xa ba' sit uto'o.

⁴ Le'a be xmen Jesús cha ndab:

—¿Pa izheal beuna pan gaw dub lba'ata men ba' zha? Le'a sa ndee sit nde be gezh.

⁵ Le'a Jesús cha unabdi'izh ndab ndo' bexa:

—¿Plo pan no'o bega zha?

Le'a bexa cha ndab:

—Sga'ad pan.

⁶ We'e le'a Jesús cha ndab ndo' be men kwa'ad wa kwe bexa ndo' yo. Cha usen xa isaga'ad pan wa, cha msa'a xa xno ndo' Dios. Cha ule'a xa be pan wa sian ble'a, cha msa'a xa-yá ndo' be xmen xa, utse'a bexa-yá ndo' be men. ⁷ No stapla be mbeal byux ndap bexa usen Jesús, msa'a Jesús xno ndo' Dios. Cha unibe'e xa ndo' be xmen xa utse'a-yá ndo' be men wa. ⁸ Le'a be men wa udaw gast plo mzhea bexa. Cha mtele'e bexa sga'ad zhum byux be ta mya'an sobr. ⁹ Le'a bexa udaw wa pa dap mil. Le'a Jesús cha ndab ndo' bexa wa ya'be bexa. ¹⁰ Cha ukea xa ndo' dub barco nsea be xmen xa ncha'a bexa distrit Dalmanuta.

*Bexa fariseo unab dub ta uluu ton mtu'ub Jesús
(Mt. 16:1-4; Lc. 12:54-56)*

¹¹ Le'a sa wa ulen pla bexa fariseo wats Jesús. Cha usaxan bexa ndadi'izhno bexa Jesús, nlad bexa gun bexa preb Jesús, ndab bexa ndo' Jesús:

—Le'a besa nlad gun ga dub ta uluu le'a ga Dioska mtu'ub.

¹² Le'a Jesús cha mga'a ladna, cha ndab xa:

—¿Xta'an nlad be men ncho nat dub ta uluu ton nak na'? Le'a na' gáp le'a bega na'anpa ini'í ta nab bega wa.

13 We'e le'a Jesús cha mla'a bexa. Cha ukea Jesús ndo' barco wa nsea be xmen xa, ncha'be bexa stub to'o nits.

*Levadur ten bexa fariseo nsea Herodes
(Mt. 16:5-12)*

14 Le'a be xmen Jesús myalad ngo'o pan gaw bexa. Dubtsa pan no'o bexa len barco wa. 15 Le'a Jesús ndab ndo' bexa:

—Bla'ach bego, uzhebpa gop bega cuent nsea levadur ten bexa fariseo no levadur ten Herodes.

16 Le'a bexa wa cha ndabbe ndo' be ltsa'a na:

—Li ndab xa geal le'a beuna lá ngo'o pan.

17 Le'a Jesús cha mgenna ta li ndab bexa wa, cha ndab Jesús:

—¿Xta'an ndeyadi'izh bega le'a bega lá no'o pan zha? ¿Bi lá nyakbe'ena bega ta nluu na' zha? ¿No bi ngud nak lado'o bega zha? 18 ¿Lá na' ngusndo' bega zha? ¿No ni lá ndo'ón ncha' bega zha? ¿No ni lá ntse'a ladna bega ta li mbin na' wa zha? 19 Le'a zha na msa na' ga'aytsa pan udaw dub ga'ay mil xabgi'i wa, ¿plo zhum ta mya'an sobr mtele'e bega zha?

Cha ndab bexa:

—Stibtop zhum-a.

20 Le'a Jesús cha ndab:

—No gor na msa na' dub ga'adtsa pan udaw dub dap mil men, ¿plo zhum ta mya'an sobr mtele'e bega zha we'e zha?

Cha ndab bexa:

—Sga'ad zhum-a.

21 Cha ndab Jesús:

—¿Ni bi lá nyakbe'ena bega zha?

Jesús myunyakna dub xa lá na' gezh Betsaida

²² Le'a gor ulaya' Jesús gezh Betsaida, we'e le'a pla be men ulenno dub xabgi'i lá na'. Cha unab bexa ndo' Jesús ugal Jesús ngusndo' xa ndontsa yakna xa. ²³ Le'a Jesús cha usen ya'a xa lá na' wa, ulo'o Jesús xa dub lad to'o gezh. Cha mchukko Jesús ngusndo' xa no mxo'ob Jesús ya'a na tso'o ngusndo' xa wa. Cha ndab Jesús:

—¿Na'la lu nat zha?

²⁴ Le'a xa wa cha mwi'i ndab:

—Na' na'la be men cuenttsa be ya ndesea.

²⁵ Le'a Jesús cha mxo'ob ya'a na tso'o ngusndo' xa stub biaj, cha myakna-yá. No ndon wenla mna' xa itea be ta'a. ²⁶ We'e le'a Jesús cha mtu'ub xa ya' xa ta lid xa, ndab Jesús:

—Lá itid lu len gezh ba', no ni na'an ton ndo' ná gudi'izh lu-yá to'o gezh ba'.

Pedr ndab le'a Jesús nak Cristo

(Mt. 16:13-20; Lc. 9:18-21)

²⁷ Tso'o wa le'a Jesús uto'o sa wa nsea be xmen xa. Ncha'be bexa be gezh nde gax Cesarea Filipo. Le'a nes ncha'be bexa le'a Jesús unabdi'izh ndo' be xmen xa, ndab xa:

—¿Xte'e ndab be men ton nak na' zha?

²⁸ Le'a bexa cha uka'ab ndab bexa:

—Le'a ncho be men ndab le'a go nak Juan xa ulalea' be men. No ncho bexa ndab le'a go nak profet Elí. No nchoga bexa ndab le'a ga nak stub profet xa'aga.

²⁹ We'e le'a Jesús cha ndab:

—¿Bego zha xte'e gab ton nak na'?

Le'a Pedr cha uka'ab ndab:

—Le'a go nak Cristo, xa mtu'ub Dios.

³⁰ Parea le'a Jesús cha ndab ndo' bexa:
—Lá gudi'izh bega ton nak na' ndo' be men.

Jesús mbidi'izh le'a gat
(Mt. 16:21-28; Lc. 9:22-27)

³¹ We'e le'a Jesús cha usaxan nluu bexa, ndab xa:

—Le'a na', Xa Myak Men Ndo' Gizhliyo, nsabndo'ka iní na' sian gealkwea'. Le'a bexa gox nsak no be ule'ay nibe'e no be mech ten ley uxelad na'. No gut bexa na', ná le'a gal wizh yon le'a na' iban ndo' gealgut.

³² Li uya'al mbidi'izh Jesús le'a xa gat. We'e le'a Pedr cha mbi'i Jesús dub lad, cha uteyo Pedr xa, ndab Pedr:

—iNa'anpa li gak ta wa!

³³ Le'a Jesús cha mgeakso' mwi'i ndo' be xmen na, cha uteyo xa Pedr, ndab xa:

—Utatso' wats na', le'a lu ndadi'izh cuent maxu'u. Le'a lu lá ndanbe'e lak ndanbe'e Dios, le'a lu ndi ndanbe'e lak ndanbe'e be mentsa.

³⁴ We'e le'a Jesús cha utezh be xmen na nsea kwa'ad be men xa'aga. Cha ndab Jesús:

—Tal ton nlad isankea tso'o na', nsabndo' ula'a xa iteanak be ta nlad xa, cha go'o xa cruz ten xa, cha isankea xa tso'o na', guni'i xta'an gunno be men xa. ³⁵ Le'a tal ton ukwa'an xte'e wen yoo xa, le'a xa wa ndi gun perdid gealnaban ten na ndo' Dios. Ná le'a tal ton gat ta na nak xa xmen na' no ta na ndangea ladna xa di'izh wen ten Dios, le'a xa wa gap gealnaban ndo' Dios. ³⁶ Le'a tal dub men ndap iteanak be ta ncho ndo' gizhliyo ndee, cha gak perdid gealnaban ten xa ndo' Dios, ¿xti'in be ta sian ndap xa wa zha? ³⁷ Le'a ta wa

na'anpa ugal isi'i xa gealnaban ten xa. ³⁸ Tal ton idono ladna na' nsea di'izh ten na' ndo' be men ugap ncho tiemp nat, le'a na', Xa Myak Men Ndo' Gizhliyo, noga idono ladna xa wa, gal wizh ilenno na' xe'a si'il ten Dios Xus na' no be angel ten Dios.

9

¹ No ndab Jesús:

—Le'a na' gáp ndo' bego le'a ncho bexa nde ndee na'anpa cha gat gast ini'í bexa gal tiemp inibe'e Dios ndo' gizhliyo no juers si'il ten xa.

Jesús mtixndo'

(Mt. 17:1-13; Lc. 9:28-36)

² Ngol sxo'op wizh le'a Jesús mbi'i Pedr no Jacob no Juan, ukea bexa dub bet ga'ap sa na'an men. Le'a sa wa le'a Jesús cha mtixndo' ndo' ga'al bexa wa. ³ Le'a xab Jesús ndon nla'beal' no ndon mbe xi'il mna'-yá, ni dub bexa nsat lad lá ndun gan lita mbe ina'-yá. ⁴ Zha le'a sa wa mlundo' Elí no Moisés ndeyadi'izhno Jesús.

⁵ We'e le'a Pedr cha ndab ndo' Jesús:

—Mech, uzhebpa wen nde beuna sa ndee. Gunde'e besa chon ramad: dub-a ná ten go, le'a stub-a ná ten Moisés, nsea stub-a ná ten Elí.

⁶ Le'a be xmen Jesús wa uzhebpa mzheb, ta we'e ngi li ndab Pedr. ⁷ We'e le'a dub xkaw cha ulen sa nde bexa. Le'a lat xkaw wa ulen ti Dios ndab:

—Le'a ta ndee Xi'ín na'. Na' nkwea' ladna xa. Bsakyo'ón bega ta ndab xa.

⁸ Cha uxax mwi'i be xmen Jesús gangeak, para le'a sa wa yá na'anla ton ndebe, nabtsa Jesús nso' sa wa.

⁹ Le'a ngol gor na ncha'layo'o bexa bet wa, le'a Jesús ndab ndo' bexa:

—Na'an ton ndo' ná gudi'izh bega ta na li uni'í bega wa, gast gal gor na le'a na', Xa Myak Men Ndo' Gizhliyo, iban ndo' gealgut.

¹⁰ We'e le'a bexa wa lá ngudi'izh-a, nabtsa yon bexa ndadi'izh, ndab bexa:

—¿Xte'e nak ta ndab xa le'a xa iban ndo' gealgut zha?

¹¹ Le'a bexa wa cha unabdi'izh ndab bexa ndo' Jesús:

—¿Xta'an ndab be mech ten ley le'a Elí ned ilen, we'eta ilen Cristo xa utu'ub Dios zha?

¹² Le'a Jesús cha uka'ab ndab:

—Ta ugeaka le'a Elí nedka ilen ndontsa list kwe be men. Le'a lak nkeani'i di'izh ten Dios, le'a na', Xa Myak Men Ndo' Gizhliyo, sianpa gealkwea' iní, no uxelad be men na'. ¹³ Le'a na' gáp ndo' bega, le'a Elí wa mbi'idla. Ná le'a be men ugap mbinno xa lakta nlad bexa, lakka nkeani'i di'izh ten Dios cuent ten xa wa.

Jesús myunyakna dub me'ed bg'i'i mud nsak gizhkaw

(Mt. 17:14-21; Lc. 9:37-43)

¹⁴ Le'a gor na myach Jesús no schon xmen xa sa nde staplaga xmen xa wa, we'e le'a bexa uni'íla le'a be men kwa'ad ndela wats bexa wa. Le'a be mech ten ley ndeyoto'ono stapla be xmen Jesús. ¹⁵ Le'a gor uni'í be men wa Jesús cha

ngwanseana bexa, cha uxax ngwa'inidi'izh bexa ndo' Jesús. ¹⁶ Le'a Jesús cha unabdi'izh ndab:

—¿Xta'an ndeyoto'o bega zha?

¹⁷ Le'a dub xabgi'i uka'ab ndab:

—Mech, le'a na' ndee ndalno dub me'ed bgi'i ten na' ncho mbi bxin len lado'o na. Le'a mbi bxin wa le'a mbin mud me'ed. ¹⁸ Le'a gor na nsen mbi bxin me'ed ba', le'a me'ed nlayat, nsea nlen bchi'in to'o me'ed, no ndaw me'ed ndeay me'ed, cha lá nte'alta me'ed. Le'a na' una'ab ndo' be xmen ga kontu'ub mbi bxin wa, ná le'a bexa lá ngun gan.

¹⁹ Le'a Jesús cha ndab ndo' be men wa:

—iNdidotsa nge' ladna bega Dios! ¿Ploxá tiemp yo'o na' lat bega zhaga? ¿Sta ploxá tiemp uxik na' ndo' bega zhaga? Utseano bega me'ed bgi'i ba' sa ndee.

²⁰ We'e cha mbi'i bexa me'ed wa wats Jesús. Le'a gor na uni'í mbi bxin wa Jesús, le'a ta wa cha udinge' me'ed wa ndo' yo, naxbixte me'ed, nsea to'o me'ed cha ulen bchi'in. ²¹ Le'a Jesús cha unabdi'izh ndo' xus me'ed ndab xa:

—¿Polta ulen-a zha?

Le'a xus me'ed cha ndab:

—Zha tuzhta me'ed ba'. ²² Sian biaj le'a mbi bxin ntsa'ab me'ed ba' ndo' gi' no len nits, ndontsa gat me'ed. Ná tal le'a ga sun gan, blats ladna go besa gokno ga besa.

²³ Le'a Jesús cha ndab:

—¿Xte'e ndab lu “tal le'a ga sun gan”? Le'a xa na ndangea ladna Dios, itea ta'a syo'o gan.

²⁴ We'e le'a xus me'ed wa cha uge' ndab:

—Na' ndangeaka ladna Dios. Gokno ga na', ndontsa mas gungea lad na'.

²⁵ Le'a gor na uni'í Jesús kwa'adpa be men nseabewi'i, we'e cha uteyo Jesús mbi bxin wa ndab xa:

—Lu nak mbi bxin ndun ngwa'ad no mud me'ed ndee, gáp na' ndo' lu uto'o. Ni lá yachta lu len lado'o me'ed ndee.

²⁶ Le'a mbi bxin wa cha uzhe'eb utezhat, no mas ngotbixte me'ed. Cha uto'o mbi bxin len lado'o me'ed wa. Le'a me'ed wa cuent me'ed ngut nax, gast kwa'ad be men ndab le'a me'ed wa ngutka. ²⁷ Ná le'a Jesús cha usen ya'a me'ed, cha ngwaste me'ed.

²⁸ Tso'o wa uyo'o Jesús len dub ni'i sa wa, cha unabdi'izh be xmen Jesús, ndab bexa ndo' Jesús:

—¿Xta'an lá ngun besa gan igontu'ub besa mbi bxin ba' zha?

²⁹ Le'a Jesús cha ndab:

—Le'a be ltsa'a mbi bxin wa lá yoo gan ito'o xaga', nki'in lá gaw bega dub tiemp no mas gudi'izhno bega Dios ndontsa sun bega gan kontu'ub bega be mbi bxin wa.

Jesús mbidi'izhgal le'a gat

(Mt. 17:22-23; Lc. 9:43-45)

³⁰ Le'a gor na mka'an bexa sa wa, cha ncha'tid bexa distrit Galilea. Ná le'a Jesús lá nlad ini'í be men le'a bexa ndesea sa wa, ³¹ geal le'a Jesús nluu be xmen na, ndab xa:

—Le'a na', Xa Myak Men Ndo' Gizhliyo, yak cuent ndo' ya'a be men. Le'a bexa wa gut na', pareá gal wizh yon le'a na' iban ndo' gealgut.

³² Le'a bexa wa ni lá yakbe'ena ta ndab xa wa, ná le'a bexa nzheb inabdi'izhta xte'e gab ta wa.

¿Ton mas nsak?

(Mt. 18:1-5; Lc. 9:46-48)

³³ Cha ulaya' bexa Capernaum mlansea' bexa ta ni'i. Cha unabdi'izh Jesús ndo' be xmen xa, ndab xa:

—¿Xta'an nseabe yadi'izh bega nes wa zha?

³⁴ Le'a bexa cha xetsa ute, geal le'a bexa nsea'be yadi'izh ná ton mas nsak. ³⁵ Le'a Jesús cha usob, cha utezh xa isatibtop bexa wa, cha ndab xa:

—Tal le'a dub bega nlad gak xa mas nsak, le'a xa wa nsabndo' yak xa lult, no gun xa ti'in lat bega.

³⁶ Cha usen Jesús dub me'ed, cha mso' xa me'ed tlaw bexa, cha udi'id xa me'ed wa, ndab xa:

³⁷ —Le'a tal ton dub xmen na' utsin gak xa ndo' dub me'ed nak cuent me'ed ndee, le'a xa wa cuentkata ndo' na' utsin nak. Le'a xa na utsin nak ndo' na' wa, le'a xa wa utsinga nak ndo' xa mtu'ub na'.

Bexa dubtsa nak no Jesús

(Mt. 10:42; Lc. 9:49-50)

³⁸ Le'a Juan cha ndab ndo' Jesús:

—Mech, le'a besa uni'í dub men ndanti'in lea' go gor na ngontu'ub xa be mbi bxin. Ná le'a besa cha mka gunti'inta xa lea' go, geal le'a xa na'anpa no nkeseano beuna.

³⁹ Le'a Jesús cha ndab:

—Lá uka bega gun xa ta wa. Le'a tal ton dub xa ndanti'in lea na' gun dub uyon, le'a xa wa

na'anpa cha inisi na'. ⁴⁰ Le'a tal ton na'anpa ndakloo ndo' beuna, le'a xa wa dubtsa nak no beuna. ⁴¹ No tal ton gunti'in lea na' usa'a xa masa dub vas nits goo bega ta na nak bega xmen na', le'a na' gáp ndo' bega le'a Dios usa'aka ta wen nsabndo' ika'a xa wa.

*Uzhe'eb rages ya'ila' be men ndo' ta ugap
(Mt. 18:6-9; Lc. 17:1-2)*

⁴² 'Le'a tal ton utsabgix dub xa ndangea ladna na' ndo' ta ugap, le'a xa wa mas dub gealkwea' si'il ini'í ndo' dub xa nkea dub ge' si'il gen na, cha utsa'ab be men xa len nitsdo'o. ⁴³ Tal le'a dub ya'a bega utsabgix bega, ndi ulobto'og bega-yá. Mas wen yoo bega wats Dios moch bega, ndo' itop ya'a bega ya' bega infierno ndo' gi' lá nyu'u, ⁴⁴ sa na nde mgeas lá ndat, nsea gi' nunk lá nyu'u. ⁴⁵ Ná tal le'a dub xo'o bega utsabgix bega, ndi ulobto'og bega-yá. Mas wen yoo bega wats Dios nsea dubtsa xo'o bega, ndo' itop xo'o bega ya' bega infierno ndo' gi' na'anpa nyu'u, ⁴⁶ sa na nde mgeas lá ndat, nsea gi' nunk lá nyu'u. ⁴⁷ No tal le'a dub ngusndo' bega utsabgix bega, ulo'o bega-yá. Mas wen yoo bega wats Dios nsea dubtsa ngusndo' bega, ndo' itop ngusndo' bega cha ya' bega infierno, ⁴⁸ sa na nde mgeas lá ndat nsea gi' nunk lá nyu'u.

⁴⁹ 'Le'a Dios gunti'in gi' ndontsa umbi'i gak bega ndo' Dios, lak ndanti'in men sed gor na nsa'a xa man xnab ndo' Dios. ⁵⁰ Le'a sed dub ta wen, pareá tal le'a sed ito'o ta utix ten na, ¿xte'ema yak utix-a stub biaj zha? Gok bega cuent sed utix, nsea utsin gok bega ndo' be men ltsa'a bega.

10

Jesús ndab le'a be men lá nsabndo' ula'a xa ten na

(Mt. 19:1-12; Lc. 16:18)

¹ Le'a Jesús cha uto'o gezh wa ncha'a xa distrit Judea no stub to'o yowbe'e Jordán lad nlen wizh. Cha usaxangal mzhealbe kwa'ad be men wats Jesús. Le'a Jesús cha mluugal bexa lakka ndun xa. ² We'e le'a pla bexa fariseo ulen wats Jesús, nlad bexa gab Jesús dub ta lid le'a nak. Ta we'e unabdi'izh bexa ndo' Jesús ndab bexa:

—¿Utsin nak ula'a dub xabgi'i xagots ten na zha?

³ Le'a Jesús cha uka'ab ndab xa:

—¿Xte'e ndab ley mke'a Moisés, ta unibe'e Dios wa zha?

⁴ Le'a bexa cha uka'ab ndab:

—Le'a ley mke'a Moisés ndab syo'o gan ula'a dub xa xagots ten xa, tal ned usa'a xa dub git ndo' xagots wa, gab-a le'a xa ula'a xa wa.

⁵ Cha uka'ab Jesús ndab xa:

—Geal ngud nak lado'o bega, ta we'e mke'a Moisés ta wa. ⁶ Ná le'a zha utexan gizhliyo le'a Dios mbinde'e xabgi'i nsea xagots. ⁷ Ta we'e ula'a xabgi'i xus na nsea xna'a na, zha na nka'a xa xagots ten xa. ⁸ Le'a cuent ten Dios le'a itop xa wa yak dubtsa men, yá lid topta xa. We'e le'a bexa wa dubtsa men myak. ⁹ Ta we'e gáp na' le'a bexa na mchealte Dios, lá nsabndo' dub men uteltsa'a bexa.

¹⁰ Le'a gor na mlansea' bexa ta lid bexa, le'a be xmen Jesús cha unabdi'izh stub biaj cuent ten ta mbidi'izh Jesús wa. ¹¹ Le'a Jesús cha ndab:

—Le'a tal ton dub xabgi'i ula'a xagots ten na, cha ika'a xa stubga xagots, le'a xabgi'i wa ugap ndanno xagots ned ten na wa, no ndap xa ke ndo' Dios. ¹² No liga tal le'a dub xagots ula'a xabgi'i ten na, cha ika'a xa stubga xabgi'i, le'a xagots wa ugap ndanno xabgi'i ned ten na wa, no ndap xa ke ndo' Dios.

Jesús nsea be me'ed

(Mt. 19:13-15; Lc. 18:15-17)

¹³ We'e le'a be men ulanseano be me'ed ten na wats Jesús, uxob Jesús ya'a na gek be me'ed wa, inab xa ula'ach Dios be me'ed. Ná le'a be xmen Jesús uteyo bexa na nseabeno be me'ed wa.

¹⁴ Le'a Jesús cha uni'í ta wa, cha ngokloo xa ndo' be xmen xa, cha ndab xa:

—Bla'a bego gi'id be me'ed ba' wats na'. Lá uka bega gi'id be me'ed, le'a Dios nibe'e len lado'o be men nak lak be me'ed ndee. ¹⁵ Le'a na' gáp ndo' bego, le'a tal ton lá ula'a inibe'e Dios xa lak dub me'ed, le'a xa wa nunk lá yate sa nibe'e Dios.

¹⁶ Cha udi'id Jesús be me'ed wa, nsea mxo'ob xa ya'a xa gek be me'ed. Cha unab xa ndo' Dios ula'ach Dios be me'ed.

Dub xabgi'i rik mbidi'izhno Jesús

(Mt. 19:16-30; Lc. 18:18-30)

¹⁷ Le'a gor na ya'ikanes Jesús, le'a dub xabgi'i karrel ulen cha usaxib ndo' Jesús, unabdi'izh xa ndab xa:

—Mech wen, ¿xta'an nsabndo' gun na' ndontsa no na' gap gealnaban ndo' Dios, ta nunk lá idub zha?

18 Le'a Jesús cha uka'ab ndab:

—¿Xta'an ngi wen ndab lu ndo' na' zha? Na'an ton wen, ndon nab Dios nak wen. ¹⁹ Yá nchando' lu ley ten Dios ndab-a: “Lá ugal lu xa ten stubga men. Lá gut lu men. Lá gun lu gealwa'an. Lá gun lu gealkwi'in. Lá ukedino lu men. Wankea xus lu nsea xna'a lu.”

²⁰ Le'a xabgi'i wa cha uka'ab ndab:

—Mech, itea ta ndab go ba' ndunka na' idub zha tuzhta na'.

²¹ We'e le'a Jesús mwi'i ndo' xa, cha mkwea' ladna Jesús xa, cha ndab Jesús ndo' xa:

—Stubtsa ta'a ndun jwalt gun lu: nat bya', cha bdo'o iteanak ta ndap lu, cha btse'a med wa ndo' bexa uban nak. We'e gap lu sian ta'a gibe'a. Cha utsea usankea tso'o na', guni'i tal men xte'e gunno lu.

²² Le'a xabgi'i wa kwea' myo'o ladna gor na mbi'ín xa ta wa. Ndon uban myo'o ladna xa nsea' xa, geal le'a xa uzhebpa sian ta'a ndap.

²³ We'e le'a Jesús mwi'ila gangeak, cha ndab xa ndo' be xmen xa:

—Uzhe'eb ugan ula'a dub men rik inibe'e Dios xa, bexa na li ndap sianpa be ta'a.

²⁴ Le'a be xmen Jesús ngwanseana be di'izh ndab Jesús wa, ná le'a Jesús cha ndabgal:

—Bego bexa nak xi'ín utsid na', uzhebpa ugan ula'a dub xa rik inibe'e Dios xa, bexa na nge' ladna be ta sian ndap na. ²⁵ Ndi mas lid bid itid dub came ge'ed xan dub yagux, ndo' yate dub xa rik sa nibe'e Dios.

²⁶ Cha mas ngwanseana bexa, ndab bexa ndo' be ltsa'a xa:

—¿Tonxá syo'o gan yate sa nibe'e Dios zhaga?

²⁷ Le'a Jesús mwi'i ndo' bexa, ndab xa:

—Le'a cuent ten nabtsa be men le'a-yá lá yoo gan, ná le'a cuent ten Dios itea ta'a syo'oka gan.

²⁸ We'e le'a Pedr cha ndab:

—Una' go, le'a besa mla'a itea ta ndap besa, cha ndi usankea besa tso'o ga.

²⁹ Cha uka'ab Jesús ndab xa:

—Le'a na' gáp ndo' bego, le'a tal ton ula'a lid na no wit na no bsan na no xus na no xna'a na no xagots ten na no xme'ed na no be yo ten na ta na ndangea ladna xa na' no di'izh ten na', ³⁰ le'a xa wa ikaya'a dub gayo'o biaj mas sian be ta wa tiemp ndee. Le'a bexa wa gap lid na, wit na, bsan na, xna'a na, xme'ed na, nsea yo. No kwea' itid bexa, pareá gal tiemp ti'i ilen le'a bexa gap gealnaban nunk lá idub. ³¹ Ná kwa'ad bexa nsak nat wa yak bexa na'anpa nsak; le'a bexa na'anpa nsak nat wa yak bexa nsak.

*Biaj yon mbidi'izh Jesús le'a xa gat
(Mt. 20:17-19; Lc. 18:31-34)*

³² Le'a gor na nso' bexa nes ikea bexa Jerusalén, le'a Jesús ncha'a ned. Le'a be xmen Jesús nchankea tso'o Jesús, le'a bexa ndanseana no nzheb bexa. We'e le'a Jesús cha mbi'i bexa wa dub lad, cha mbidi'izhgal xa be gealkwea' ini'í xa, ndab xa:

³³ —Bla'ach bego le'a beuna ncha'be Jerusalén, sa le'a na', Xa Myak Men Ndo' Gizhliyo, yak cuent ndo' ya'a be ule'ay nibe'e no ndo' be mech ten ley. Le'a bexa wa gab nsabndo' gat na', cha yun bexa cuent na' ndo' be men na'anpa xa judio.

³⁴ Le'a bexa wa inisi na', nsea kin bexa na', nsea uchukko bexa ndo' na', no gut bexa na'. Parea gal wizh yon le'a na' iban ndo' gealgut.

Jacob nsea Juan unab dub ta'a ndo' Jesús
(Mt. 20:20-28)

³⁵ We'e le'a Jacob nsea Juan be xin Zebedeo ubii wats Jesús ndab bexa:

—Mech, le'a besa nlad usa'a go dub ta inab besa.

³⁶ Cha ndab Jesús:

—¿Xta'an nlad bega usa na' zha?

³⁷ Le'a bexa cha ndab:

—Usa'a go wats go sa inibe'e go kwe besa, dub besa wats ga lad ga'al, le'a stub besa lad raves.

³⁸ Le'a Jesús cha ndab ndo' bexa:

—Bego ni lá ini'í xta'an unab bega. ¿Sxik bega itid bega gealkwea' lakta gealkwea' iti'id na' zha? ¿No sni bega gat bega lak gat na' zha?

³⁹ Le'a bexa cha ndab:

—Le'a besa sxikka.

Le'a Jesús cha ndab:

—Le'a na' gáp le'a bega stidka be gealkwea' lakta gealkwea' iti'id na', no sat bega lak gat na'.

⁴⁰ Parea le'a sa kwe bega, dub bega wats na' lad ga'al, no stub bega wats na' lad raves, le'a sa wa na'anpa na' inibe'e. Le'a Dios le'a gab ná ton kwe sa wa.

⁴¹ Le'a gor na mbi'ín isati'i be xmen Jesús ta unab Jacob no Juan wa, cha ngokloo bexa. ⁴² Ná le'a Jesús cha utezh itea be xmen xa, ndab xa:

—Le'a bego uni'íka le'a bexa nibe'e be nacion na'anpa ula'a gun be men dub ta'a na'anpa nibe'e bexa, no bexa mas nsak ten bexa uzhebpá

nibe'e ndo' be men. ⁴³ Ná le'a bego ndee na'anpa li nsabndo' gak. Ndi tal ton bega nlad gak dub xa nsak lat bega, le'a xa wa nsabndo' gakno itea bega. ⁴⁴ No tal ton bega nlad yansu lat bega, le'a xa wa nsabndo' gun ti'in ndo' iteanak bega. ⁴⁵ Le'a na', Xa Myak Men Ndo' Gizhliyo, na'anpa ndal gun be men ti'in ndo' na'. Le'a na' ndi ndalyun ti'in ndo' be men, no usa na' gealnaban ten na' gat na', kix na' ke ten kwa'ad be men.

Jesús myunyakna ngusndo' Bartimeo
(Mt. 20:29-34; Lc. 18:35-43)

⁴⁶ Le'a Jesús no be xmen xa cha ncha'tid gezh Jericó. Cha gor na nseato'o bexa to'o gezh wa no kwa'ad be men, le'a dub xabgi'i lá na' nsobnab med to'o nes sa ncha'tid Jesús. Le'a xa wa nsalea' Bartimeo, xin Timeo. ⁴⁷ Le'a gor na mbi'in Bartimeo le'a xa ncha'tid wa nsalea' Jesús xa Nazaret, cha usaxan xa uge' ndab xa:

—iJesús, xin David, blats ladna go na'!

⁴⁸ Cha kwa'ad bexa uteyo xa wa ndab bexa ndo' xa yá na'anta xte'e gab xa. Ná le'a xa wa ndi mas uge' ndab:

—iXin David, blats ladna go na'!

⁴⁹ We'e le'a Jesús cha ngwa'iso' ndab xa:

—Utezh bega xa na li uge' ní'i wa.

Cha ngwa'tezh bexa Bartimeo, ndab bexa:

—Bten ladna lu, goso', le'a Jesús nbezh lu.

⁵⁰ Le'a xa wa cha ngwaso', udabi xa lad nbix xa, cha ubii xa wats Jesús. ⁵¹ Le'a Jesús cha ndab ndo' xa:

—¿Xta'an nlad lu gunno na' lu zha?

Le'a xa wa cha ndab:

—Mech, le'a na' nlad ina'.

⁵² Le'a Jesús cha ndab:

—Nat syo'o gan ya' lu, le'a lu myaklana ta na mge' ladna lu na'.

Cha bi le'a gor wa le'a xa cha mna'la. We'e cha no xa usankea tso'o Jesús nes wa.

11

Jesús uyote Jerusalén

(Mt. 21:1-11; Lc. 19:28-40; Jn. 12:12-19)

¹ Le'a ngol gor nsalaya' gax bexa wa Jerusalén, gax sa nde gezh Betfagé nsea gezh Betania, sa nsob Bet Olivo, le'a Jesús cha mtu'ub top be xmen na, ² ndab xa:

—Wa' bega len gezh nde ndo' ndee. Le'a to'o gezh ba' ini'í bega nso' nchii dub burr tuzh na'an ton gol sob tso'o na. Cha bxa'ak bega ma, go'o bega ma sa ndee. ³ Le'a tal ton inabdi'izh ná xta'an ngi nxa'ak bega ma, cha gab bega: “Le'a Mech gunti'in ma dub xla'al, cha yakka cuent ma.”

⁴ We'e le'a be xmen Jesús wa cha ncha'be. Cha mzheal bexa burr tuzh wa nso' nchii to'o nes sa wa, cha mxa'ak bexa ma.

⁵ Le'a pla bexa nde sa wa unabdi'izh ndo' bexa, ndab xa:

—¿Xta'an ngi nxa'ak bega burr ba' zha?

⁶ We'e le'a be xmen Jesús uka'ab ndab ndo' bexa wa laktsa ndab Jesús gab bexa. Le'a bexa cha na'anta xte'e ngabbe. ⁷ Cha mbi'i bexa burr wa wats Jesús. Cha mxo'ob bexa dubga xab bexa tso'o ma, cha usob Jesús tso'o ma. ⁸ No kwa'ad be men mte be lad nbix bexa ndo' nes sa isea

ma. No ncho bexa ulobto'og be xos ya gin, cha mte bexa-yá nes wa.

⁹ Le'a be men ncha'be ned ndo' Jesús no be men nseabenkea tso'o Jesús uge' ndab:

—iSi'il nak xa ba'! ¡Dios uzhebpa nla'ach xa ba', xa na mtu'ub Dios Xa Nibe'e! ¹⁰ ¡No nkeseano Dios xa ba', le'a xa inibe'e lak unibe'e David xus beuna! ¡Si'il nak Dios nsob ga'ap!

¹¹ Le'a gor na uyote Jesús len gezh Jerusalén, cha ncha'a xa sa nde ni'i ten Dios. Cha mwi'i Jesús gangeak ndo' itea be ta ncho sa wa. Le'a gor wa yá uzhela, ta we'e nsea' Jesús gezh Betania no isatibtop be xmen xa.

Jesús uteyo dub ya higo na'anpa nso' ngus ndo' na
(Mt. 21:18-19)

¹² Ngol stubtsa wizh le'a bexa wa uto'o gezh Betania ncha'agal bexa Jerusalén. Le'a nes wa le'a Jesús ndanna. ¹³ Cha sitta na' xa nsob dub ya higo nso' la. Cha uto'o Jesús ncha'wi'i naga lid no ngus nso' ndo' ya wa. Parea na'anpa izheal xa ngus, ndi latsa nso' ndo'-yá, le'a ta wa na'anpa tiemp ten ngus higo wa. ¹⁴ Cha ndab Jesús ndo' ya wa:

—Idub isob lu na'antapa iso' ngus gaw men ndo' lu.

Le'a be xmen Jesús mbi'ín ta li ndab Jesús ndo' ya wa.

Jesús ulantu'ub bexa tale ten ni'i ten Dios
(Mt. 21:12-17; Lc. 19:45-48; Jn. 2:13-22)

¹⁵ Le'a gor na ulaya' bexa Jerusalén, cha ncha'a Jesús sa nde ni'i ten Dios. Cha usaxan ngontu'ub xa bexa nado'oti'ix ta'a sa wa. No mtixte xa

be mes ten bexa ntil be med, no be yaxil ten bexa ndi'ibudo'o be palom. ¹⁶ Cha lá ula'ata Jesús itidno be men be ta'a tale ten ni'i ten Dios.

¹⁷ We'e usaxan xa nluu xa be men, ndab xa:

—¿Lá ini'í bega zha xte'e nkeani'i di'izh ten Dios? Ndab Dios: “Le'a lid na' isalea' dub sa ndadi'izhno be men na', bexa ncho idub ndo' gizhliyo.” Ná le'a bego ndi ndanno-yá cuent dub ge'lo'o ten wa'an.

¹⁸ Le'a gor na mbi'ín be mech ten ley no be ule'ay nibe'e ta li ndab Jesús, cha usaxan nkwa'an bexa ná xte'e gut bexa Jesús. Ná le'a iteata be men ndanseana be ta nluu Jesús, ta we'e mzheb bexa nsak wa. ¹⁹ Le'a ngol gor yá uzhe, le'a Jesús cha uto'o gezh wa.

Ya higo uteyo Jesús wa ubid

(Mt. 21:19-22)

²⁰ Ngok stubtsa wizh tempran nsatidgal Jesús no be xmen xa gax sa nsob ya higo wa. We'e uni'í bexa le'a ta wa ubidla gast itea lo'-yá. ²¹ We'e le'a Pedr mtse'a ladna ta ndab Jesús ndo' ya wa. Cha ndab Pedr ndo' Jesús:

—Mech, bwi'i ga le'a ya higo na ndab go ndo' na yá na'antapa usa'a ngus wa, yá ubidla.

²² Le'a Jesús cha ndab:

—Bge' ladna bega Dios. ²³ Le'a na' gáp ndo' bega le'a tal ton gab ndo' bet ndee: “Útatsob, wa' len nitsdo'o”, cha na'anpa igan ladna xa ta wa, ndi gungea ladna xa ta lí ndab xa wa, le'a ta wa sakka. ²⁴ Ta we'e ndáp na' ndo' bego, le'a itea ta inab bega ndo' Dios, bingetsa ladna bega-yá, le'a Dios sa'aka ta wa. ²⁵ Le'a gor na ndadi'izhno

bega Dios, bing'e' ladna bega ndo' tal ton xte'e mbinno bega, ndontsa no Dios Xus beuna nsob gibe'a sunge' ladna ke ten bega. ²⁶ Ná tal le'a bega lá gunge' ladna ndo' be men ugap ndanno bega wa, le'a Dios Xus beuna nsob gibe'a noga na'anpa gunge' ladna be ke ten bega.

Jesús lá ngab ton mtu'ub Jesús
(Mt. 21:23-27; Lc. 20:1-8)

²⁷ Le'a gor na mlanseagal bexa Jerusalén, cha ncha'a Jesús sa nde ni'i ten Dios. We'e le'a be mech ten ley no be ule'ay nibe'e no bexa gox nsak ulen wats Jesús. ²⁸ Le'a bexa wa cha unabdi'izh ndo' Jesús ndab bexa:

—¿Ton ulaxo'ob lu gun lu be ta wa zha? ¿Nati ton mtu'ub lu gun lu ta wa?

²⁹ Le'a Jesús cha uka'ab ndab:

—Le'a na' no inabdi'izh dub ta'a ndo' bega. Tal le'a bega ika'ab, we'e no na' gáp ná ton ulaxo'ob na' li gun na'. ³⁰ ¿Ton mtu'ub Juan ulalea' Juan be men zha? ¿Dios nati dub men? ¡Gud bega-yá!

³¹ Le'a bexa cha ndab ndo' be ltsa'a na:

—Tal le'a beuna gab le'a Dios le'aka mtu'ub Juan, le'a Jesús inabdi'izh ná xta'an lá ngungea ladna beuna xa. ³² Parea lá yoo gan gab beuna le'a Juan dub men mtu'ub.

Nzheb bexa gab bexa ta wa, geal le'a itea be men mbingea ladna le'a Juan dub profet mtu'ub Dios. ³³ Ta we'e ndab bexa ndo' Jesús:

—Le'a besa lá ini'í ton mtu'ub Juan.

Le'a Jesús cha noga ndab:

—Na' noga lá gáp ton ulaxo'ob na' gun na' be ta ndee.

12

*Dub cuent ten bexa mla'ach ya uv
(Mt. 21:33-46; Lc. 20:9-19)*

¹ We'e le'a Jesús usaxan mbidi'izh xa dub ta'a msaktabe'e xa, ndab xa:

—Uyo'o dub xabgi'i ngos ya uv ndo' dub ble'a yo ten xa. Cha ulo xa lo idub gangeak wats-a. No mbinde'e xa dub sa gachke'e uv wa, ko'o xa nits ten-a. Cha mbinde'e xa dub sa ga'ap isob xa ula'ach sa wa. Cha mkwa'an xa pla men gun ti'in. Cha ncha'a xa sit.

² Le'a zha na ngol tiemp ten uv, cha mtu'ub xa dub xmos xa ya' ndo' be men nla'ach uv, ya'yo'o xa ta na ndal xwan yo wa. ³ Ná le'a be men wa ndi usen mos wa, cha udin bexa xa. Cha na'an xta'an usa'a bexa yo'o xa. ⁴ Le'a xwan yo wa cha mtu'ubgal stub mos. Ná le'a be men wa ndi mla'ge' gek mos, no xela mbinno bexa xa. ⁵ We'e le'a xwan yo wa mtu'ubgal stub mos, ná le'a be men wa mbit xa wa. Cha mtu'ub xa stapla be xmos xa, parea ncho xa wa udin bexa, no ncho xa wa mbit bexa.

⁶ We'e cha mtea be xmos xwan yo wa. Lultsa ndap xa dubtsa xin xa, xa nkwea' ladna xa. Cha mtu'ub xa xin xa wa, mbinbe'e xa le'a be men wa gap mod ndo' xa. ⁷ Ná le'a be men wa ndi ndabbe ndo' ltsa'a na: “Le'a xa ba' le'a ya'anno yo ndee. Ncha'yut beuna xa, cha ya'anno beuna-yá.” ⁸ Cha usen bexa xa, cha mbit bexa xa, cha udabi bexa xa dub lad to'o yo wa.

⁹ Cha unabdi'izh Jesús ndab xa:

—¿Xte'e nsak bega zha? ¿Xte'e gun xwan yo wa nat? Le'a xa wa ilen gut be men mla'ach

yo wa. Cha usa'a xa yo wa ndo' bexa xa'aga ula'ach-a. ¹⁰ ¿Lá ini'í bega xte'e nkeani'i di'izh ten Dios zha? Ndab-a:

Le'a ge' na mxelad bexa ndande'e ni'i,
le'a ta wa nat nak ge' ndon le'a nsak nbexan ni'i.

¹¹ Le'a Dios le'a mbin ta ndee,
dub ta ndanseana beuna.

¹² We'e le'a bexa nsak wa cha nlad isen Jesús, geal le'a bexa myakbe'enabe le'a Jesús li ndab cuent ten bexa. Parea le'a bexa nzheb ndo' be men kwa'ad wa, ta we'e mla'a bexa Jesús, cha nsea'be bexa.

*Med nkix be men ndo' gobier Roma
(Mt. 22:15-22; Lc. 20:20-26)*

¹³ Cha mtu'ub bexa pla bexa fariseo no pla be xmen Herodes ya'be yun preb Jesús, ndontsa gab Jesús dub ta'a usake bexa Jesús. ¹⁴ Le'a bexa cha ulaya' wats Jesús ndab bexa:

—Mech, le'a besa uni'í le'a go ndadi'izh geal-gea. No ni lá nla'ach ga ta ndab be men, no ni tal xte'e nak be men, le'a go ndi wen nluu lak nlad Dios gak be men. Ta we'e nabdi'izh besa ndo' ga, ¿nsabndo' kix beuna med nab César xa nibe'e Roma nate na'anpa kix beuna-yá? ¿Sa'a beuna-yá nate na'an?

¹⁵ Ná le'a Jesús mgenna ta ugap ndanbe'e bexa, cha ndab Jesús:

—¿Xta'an ndun bega preb na' zha? Bsa'a bega dub med iwi'i na'-yá.

¹⁶ Le'a bexa wa cha msa'a dub med ndo' Jesús. Le'a Jesús cha ndab ndo' bexa:

—¿Ton gek na no lea' na nkea las med ndee zha?

Le'a bexa wa cha ndab:

—Gek César no lea' César.

¹⁷ Cha ndab Jesús:

—Bsa'a bega ta ten César ndo' César. Le'a ndo' Dios bsa'a bega ta ten Dios.

Cha ngwanseana bexa xte'e uka'ab Jesús.

Bexa saduceo unabdi'izh ná xte'e iban be men ngut

(Mt. 22:23-33; Lc. 20:27-40)

¹⁸ We'e ulen pla bexa saduceo wats Jesús. Le'a bexa saduceo ndangea ladna le'a bexa ngut wa lá ibantabe. Cha unabdi'izh bexa ndo' Jesús, ndab bexa:

¹⁹ —Mech, le'a ley mke'a Moisés ndab le'a tal ton dub xabgi'i gat, ná lá ngap xa xin xa, le'a wit xa wa nsabndo' uchilya'ano xagots ten xa ngut wa, ndontsa tal gap bexa dub me'ed le'a me'ed wa gak cuent xin xa ngut wa. ²⁰ Uyo'o dub ga'ad wit xa. Le'a xa ned wa mchilya'ano dub xagots, cha tso'o wa ngut xa ni lá ngap xagots wa xin xa.

²¹ We'e cha mchilya'ano wit itop xa wa xagots wa. Le'a xabgi'i wa cha noga ngut, ni lá ngapgal xa xin xa. Le'a wit yon bexa wa litsagal ngwasea.

²² Cha li ngwasea isaga'ad wit bexa, ná ni dub xa lá ngap xagots wa xin na. Tso'o wa le'a xagots wa noga ngut. ²³ Le'a gal zha iban bexa ngut wa, lat bexa wa ¿ton gak xabgi'i ten xagots wa, xa na li mchilya'ano isaga'ad xabgi'i wa?

²⁴ Le'a Jesús cha uka'ab ndab:

—Uzhebpa lid le'a ndanbe'e bega, geal le'a bega lá nyakbe'ena xte'e gab di'izh ten Dios, no ni lá nchando' bega juers ten Dios. ²⁵ Le'a gal zha na iban bexa ngut, le'a be men yá na'antapa uchilya'ano be ltsa'a na zha wa. Le'a bexa ndi gak cuent be angel ten Dios ncho gibe'a. ²⁶ Parea le'a cuent ten ta iban bexa ngut wa, ¿lá ndo'ol bega libr mke'a Moisés, xte'e uní'i Dios lat dub yagich zha? Ndab Dios le'a xa le'a nak Dios ndankea Abraham, no Isaac, no Jacob. ²⁷ Le'a Dios na'anpa Dios ten bexa ngut, le'a xa ndi Dios ten bexa nban, ta nluu le'a bexa wa nbanka. Ta we'e ndáp na' le'a bega uzhebpa lid le'a ndanbe'e.

*Be ta ndon le'a nsak unibe'e Dios
(Mt. 22:34-40)*

²⁸ Le'a gor na mbi'ín dub mech ten ley ta nso'yadi'izhno Jesús bexa saduceo wa, le'a xa wa uni'í le'a Jesús le'aka uka'ab ndo' bexa. We'e cha ubii xa wats Jesús, cha unabdi'izh xa ndab xa:

—¿Ma ta na mas nsak lat be ta unibe'e Dios zha?

²⁹ Le'a Jesús cha uka'ab ndab:

—Le'a ná mas nsak wa nkeani'i ndab-a: “Bla'ach bega xa Israel, le'a Dios Xa Nibe'e ten beuna dubkama nak Dios. ³⁰ Wankea Dios Xa Nibe'e idub ncho ladna lado'o lu no idub gealnaban ten lu no idub lak ndanbe'e lu no idub juers ten lu.” Le'a ná ndee wa mas nsak ndo' iteanak be ta unibe'e Dios. ³¹ Le'a ná itop ndee lakkaga nak ná ned wa: “Bkwea' ladna lu be ltsa'a lu lakkata lu.” Yá na'an stub ta'a nibe'e Dios mas nsak ndo' itop ta ndee.

³² We'e le'a mech ten ley wa cha ndab:

—Le'aka ndab go, mech. Ugeaka ta ndab go le'a Dios dubtsa, yá na'an stub dios xa'aga.

³³ Le'a ta na yankea be men Dios idub ncho ladna lado'o xa, no idub lak ndanbe'e xa, no idub juers ten xa, no ikwea' ladna xa be ltsa'a xa lakkata le'a xa, le'a be ta wa mas nsak ndo' xnab ten be man no ndo' iteata be ta'a nsa'a be men ndo' Dios.

³⁴ Le'a gor na mna'la Jesús le'a mech wa le'aka uka'ab, cha ndab Jesús ndo' xa:

—Le'a lu gaxla nak ula'a lu inibe'e Dios lu.

We'e ni stub xa wa ni lá ngun rages in-abdi'izhta xa ndo' Jesús.

¿Xte'e ndab David ton nak Cristo wa?

(Mt. 22:41-46; Lc. 20:41-44)

³⁵ Le'a Jesús ndadi'izh ndo' be men nde gax wats ni'i ten Dios, ndab xa:

—¿Xta'an ndab be mech ten ley le'a zha ilen Cristo le'a xa wa nak xin David zha? ³⁶ Ná le'a David le'aka ndab sakndo' Espíritu ten Dios, ndab xa:

Le'a Dios Xa Nibe'e ndab ndo' Xa Nibe'e ten na':
 “Usob wats na' lad ga'al ndee,
 gast gal gor ute na' bexa ndaklono lu xan
 ndats lu.”

³⁷ Le'a David ndab le'a Cristo nak Xa Nibe'e ten xa. ¿Ná xte'e yoo gan gak Cristo wa xin David zha?

Le'a bexa kwa'ad wa cha mten ladna mbi'ín ta ndab Jesús.

*Jesús ndab le'a be mech ten ley lid le'a ndun
(Mt. 23:1-36; Lc. 11:37-54; 20:45-47)*

³⁸ Le'a Jesús cha nluu bexa, ndab Jesús:

—Bla'ach bego lá gak bega lak nak be mech ten ley, le'a bexa ndal ladna ndesea nak lad ko'ol. No nlad bexa utsin inidi'izh be men ndo' xa be ndo' xge'e. ³⁹ No nti bexa be sa mas nsak isob bexa len be ni'i sa nzhealbe beuna xa judio, no liga ndun bexa sa nda'daw bexa sa nyo'o dub gast. ⁴⁰ Nsea nlat bexa be ta ndap be xagots ngut xabgi'i ten na. No kwenpa ndadi'izh bexa ndo' Dios ndontsa gab be men le'a xa uzhe'eb ndankea Dios. Le'a na' gáp le'a bexa li ndun wa mas uzhe'eb gealkwea' ini'í.

*Dub xagots prob msa'a gon
(Lc. 21:1-4)*

⁴¹ Cha ngwatsob Jesús gax wats sa nsa'a be men med gon tale ten ni'i ten Dios. Cha mwi'i xa xte'e nsa'a be men med wa. Le'a kwa'ad men rik ulen, msa'a bexa sian med. ⁴² Le'a dub xagots prob ngut xabgi'i ten na no ulen, cha msa'a xa top med byux uxee nsak. ⁴³ We'e cha utezh Jesús be xmen na, cha ndab xa:

—Le'a na' gáp ndo' bega le'a xagots prob ndee msa'a mas sian med ndo' iteanak bexa ba'. ⁴⁴ Le'a bexa msa'a sbe'en ta mya'an sobrtsa, ná le'a xagots ndee msa'a iteanak be med isi'i xa be ta'a nki'in xa.

13

*Jesús ndab le'a ni'i ten Dios wa ilate
(Mt. 24:1-2; Lc. 21:5-6)*

¹ Le'a gor uto'o Jesús tale ten ni'i ten Dios, le'a dub xmen xa ndab:

—Mech, bwi'i go be ni'i chul ndee no be ge' ubi'i nakcha'aw ni'i ten Dios ndee.

² Le'a Jesús cha ndab:

—Le'a gal dub wizh le'a be ni'i lba'a na' lu ba' ilate, gast ni stub ge' ba' lá kwi'ibta tso'o ltsa'ana.

Be ta yoo zha yamer idub tiemp ndee

(Mt. 24:3-28; Lc. 21:7-24; 17:22-24)

³ Cha ncha'a bexa Bet Olivo, sa nluxa'a ni'i ten Dios, cha usob Jesús. We'e le'a nabtsa Pedr no Jacob no Juan no Ndres unabdi'izh ndo' Jesús, ndab bexa:

⁴ —Gud ga, ¿pol gak be ta li ndab go wa zha? ¿No xte'e ini'í besa zha na yamer gak-a?

⁵ Le'a Jesús cha uka'ab ndab:

—Gop bega cuent ndontsa na'an ton ukwi'inno bega. ⁶ Le'a kwa'ad be men ilen gab le'a xa nak Cristo xa mtu'ub Dios, ukwi'inno bexa kwa'ad be men.

⁷ 'Le'a gor na go'ón bega ncho guerr be sa sit no be sa gax, lá yu' ladna bega. Le'a ta wa nsabndo'ka yoo, ná le'a zha wa biseata gal be wizh lult. ⁸ Le'a gal zha wa kuyo nacion no stubga nacion. No le'a xmen dub xa nibe'e kuyono be xmen stubga xa nibe'e. No sian sa gak be xo'o ubi'i. No yoo win nsea uzhe'eb kwesaxa'ach be men. Le'a be ta ndee wa pen isobxanma be gealkwea' ilen wa.

⁹ 'No bla'ach bega le'aka bega, le'a be men yun cuent bega ndo' bexa nibe'e ten bexa, no kin bexa bega len be ni'i sa nzhealbe bexa judio.

Le'a bexa yun cuent bega ndo' bexa nakti'in ubi'i no ndo' bexa nibe'e, cha usake xa bega ke na nak bega xmen na'. Le'a gor we'e sak gudi'izh bega cuent ten na' ndo' bexa wa. ¹⁰ Parea le'a di'izh wen ten Dios nsabndo' nedka ite'achso idub nax ndo' gizhliyo. ¹¹ Le'a zha na isen bexa bega no yun bexa cuent bega, lá yu' ladna bega xte'e ika'ab bega, le'a gor wa le'a Dios sa'aka di'izh iní'i bega. Le'a ta wa na'anpa bego iní'i, le'a ta wa Espíritu ten Dios iní'i. ¹² Le'a zha wa ncho be men le'aka wit na yun cuent gat xa ke ndangea ladna xa na'. No nchoga bexa liga yun cuent le'aka xin na. No ncho bexa gakloo ndo' le'aka xus xa gast gut bexa xus xa. ¹³ No itea men ixeenno ladna bega ke na nak bega xmen na'. Parea le'a tal ton bega uxik ndo' be gealkwea' wa no bi nge'ka ladna bega na', le'a bega wa gap gealnaban ndo' Dios.

¹⁴ 'Le'a profet Daniel mke'a le'a gal zha yoo dub ta uzhebpa ugap no bzhi'ik len ni'i ten Dios, sa lá nsabndo' yoo-yá (le'a xa ndo'ol ta ndee nsabndo' yakbe'ena-yá). Le'a gal zha ini'í bega ta wa, we'e le'a bexa ndencho Judea ndee nsabndo' uxo'onbe ya'be bexa be ge'e ubi'i. ¹⁵ Le'a be men ndi'ib gek lid na wa ni lá igen ko'o be ta ten na len lid na. ¹⁶ Le'a bexa ndeyun ti'in ge'e ni lá nsabndo' yachta ilenyo'o be xab na. ¹⁷ Le'a gal zha wa uzhebpa kwea' itid be xagots nso'no me'ed no be xagots ndap medo'o. ¹⁸ Unab bega ndo' Dios, ndontsa le'a tiemp uxo'on bega wa na'anpa gal tiemp kwal. ¹⁹ Le'a be wizh we'e yoo dub gealkwea' si'il, dub ta nunk gol yo'o zha mbinde'eta Dios gizhliyo, no ni lá yoota-yá

stub biaj. ²⁰ Tal le'a Dios ula'a sian wizh yoo ta uzhe'eb wa, le'a be men stea gat. Parea lá ula'a Dios yoo sian wizh wa, geal le'a xa nlats ladna bexa mti xa.

²¹ 'We'e le'a tal ton gab ndo' bega: "Bwi'i bego, le'a xa ndee Cristo", no tal gab xa: "Una' bego, le'a xa ba' Cristo", lá gungea ladna bega ta wa.

²² Le'a kwa'ad bexa ukwi'in ilen gab le'a nak Cristo, no ilen bexa ukwi'in gab le'a ndadi'izh sakndo' Dios. Le'a bexa wa no gun sian ta'a yanseana be men, ndontsa ukwi'inno bexa be men. No ukwa'an bexa xte'e ukwi'inno bexa bexa mti Dios. ²³ Bla'ach bega, le'a na' yá ndáp nedla ta ndee ndo' bega.

*Xte'e ilengal Jesús Xa Myak Men Ndo' Gizhliyo
(Mt. 24:29-35,42-44; Lc. 21:25-36)*

²⁴ 'Parea le'a be wizh wa, zha na yá mtea be gealkwea' wa, le'a ndo' wizh ikaw, le'a mbe'e yá lá usuta xe'a. ²⁵ Le'a be mbeal ndi'ib ga'ap ba' ilate, no gast idub gibe'a iwi'in. ²⁶ Le'a zha we'e ini'í be men le'a na', Xa Myak Men Ndo' Gizhliyo, ilennogal juers ten Dios lat xkaw no dub xe'a si'il.

²⁷ Cha utu'ub na' be angel ten na' yunjunt bexa mti Dios itea lad ndo' gizhliyo, gast sa mas sit ndo' gizhliyo no sa mas sit gibe'a ba'.

²⁸ 'Bwi'i bego lak nak be ya higo. Le'a zha na nxich be ya wa, le'a bego uni'íka le'a tiemp bigi yá gal. ²⁹ No liga le'a zha na na' bega ncho be ta mbidi'izh na' ndee wa, we'e ini'í bega le'a na' ndee yamer ilengal. ³⁰ Le'a na' gáp ndo' bega le'a itea be ta ndee itid zha na biseata gat be men ncho gal zha wa. ³¹ Le'a gibe'a no gizhliyo

initndo', parea le'a ta ndáp na' ndee na'anpa
initndo'.

³² 'Parea na'an ton ini'í xá wízh na-yá no xá
gor yoo be ta ndee. Ni be angel ncho gibe'a ni
na' xa nak Xin Dios lá iní ta wa. Nabtsa Tad Dios
uni'í ná pol yoo-yá.

³³ 'Ta we'e list ute bega no bla'ach bega no
bidi'izhno bega Dios, le'a bega lá ini'í pol yoo be
ta ndee. ³⁴ Le'a ta wa cuent dub xabgi'i ika'an ya'
sit. Le'a gor na nla'a xa lid xa, ndab xa ndo' be
xmos xa: "Kadga dub bega bin bega ti'in ndáp
na'." No ndab xa ndo' xa nla'ach to'o puert wa
uzhe'eb list iso' xa wa. ³⁵ Li list ute bega le'a bega
lá ini'í xá gor ilen xwan ni'i wa, ga ilen xa gor
uzhe, nate utol te'al, nate gor nbezh boy, nate gor
ngotla xe'a. ³⁶ Li gak bega ndontsa guni'i xá gor
itancha' xa, lá ga'iga'a bega ndeyats bega. ³⁷ Le'a
ta ndáp na' ndo' bego wa, le'a ta wa ndáp na'
ndo' itea be men: list ute bega.

14

Nkwa'an bexa xte'e gat Jesús

(Mt. 26:1-5; Lc. 22:1-2; Jn. 11:45-53)

¹ Le'a zha na nsob stop wízh gal ujest Pascua,
zha ndaw bexa judio pan na'an levadur, le'a be
ule'ay nibe'e no be mech ten ley nkwa'an ná xte'e
isen bexa Jesús dub mod na lá ini'í be men-a, cha
gut bexa Jesús. ² Parea ndab bexa na'anpa isen
bexa Jesús len ujest, ndontsa lá ixa'ach be men
gakloo ndo' bexa.

Dub xagots ulo ta uxe'e gek Jesús

(Mt. 26:6-13; Jn. 12:1-8)

³ Le'a dub wizh nsob Jesús ta lid Simón xa Betania, xa na mas polta usak gealgizh lepra. We'e ulen dub xagots sa nsob Jesús ndo' mes, nsea dub bot tuzh nakcha'aw ge' alabastro ncho sbe'en nardo ta uxe'e, dub ta uyappa nsak. Cha uti'ich xa gen bot wa ndontsa mya'al-a, cha ulo xa ta uxe'e wa gek Jesús. ⁴ Le'a ncho bexa nde sa wa ngokloo ndab bexa ndo' be ltsa'a xa:

—¿Xta'an ngi mbizha'a xagots ndee ta uxe'e ba' zha? ⁵ Tal le'a xa ndi udo'o-yá, le'a xa yo'o gan utse'a med wa ndo' bexa uban nak. Le'a ta ba' nsak masa chon gayo'o denario.

Cha kwea' uní'i bexa ndo' xagots wa.

⁶ Na' le'a Jesús ndab ndo' bexa:

—Bla'a bega xagots ba'. ¿Xta'an ngi li nisi bega xa zha? Le'a xa dub ta wen mbin ndo' na'. ⁷ Le'a bexa uban nak guni'i polga nchoka lat bega. No guni'i pol nlad bega, sak usa'a bega ta nki'in bexa. Parea le'a na' ndee na'anpa kwenta ncho'ono bega. ⁸ Le'a xagots ndee mbin laktsa msu'u xa. Le'a xa ulo ned ta uxe'e gek na', gor biseata gal zha iga'ach na'. ⁹ Le'a na' gáp ndo' bega guni'i pa ndo' gizhliyo gudi'izh be men di'izh wen ten Dios, no ta mbin xagots ndee gudi'izh bexa, ndontsa ini'í be men ta wen mbin xa.

Judas ndab le'a syun cuent Jesús

(Mt. 26:14-16; Lc. 22:3-6)

¹⁰ We'e le'a Judas Iscariot, dub xa nak isatibtop xmen Jesús, ngwa' ndo' be ule'ay nibe'e, ndab xa le'a xa syun cuent Jesús. ¹¹ Le'a gor na mbi'ín bexa ta wa, cha mten ladna bexa, ndab bexa ndo' Judas le'a bexa usa'a med. Le'a Judas cha usaxan

mkwa'an ná xte'e yun xa cuent Jesús ndo' ya'a bexa.

Top xmen Jesús ncha'yunde'e ta gaw xche'e bexa

(Mt. 26:17-19; Lc. 22:7-13)

¹² Le'a ngol wizh ned ten ujest zha ndaw bexa pan na'an levadur, wizh ndut bexa dub borreg ndaw bexa cuent ten ujest Pascua, le'a be xmen Jesús ndab ndo' Jesús:

—¿Pa nlad go ya'yunde'e besa ta gaw beuna ujest Pascua?

¹³ Le'a Jesús cha mtu'ub top xmen xa, ndab xa:

—Wa' bega gezh Jerusalén ba', le'a gal sa izhe'al bega dub xabgi'i no'o dub te ncho nits, cha usankea bega tso'o xa. ¹⁴ Le'a sa na ilansea' xa, cha gud bega ndo' xwan ni'i wa: “Le'a mech nabdi'izh ná xá cuart ná usa'a ga gawno mech be xmen xa ta ten ujest Pascua.” ¹⁵ Le'a xwan ni'i wa cha uluu dub cuart si'il ndo' bega, ta nde gek ni'i wa. Le'a sa wa listla nde be ta'a gunti'in bega. Cha bincha'aw bega be ta gaw beuna sa wa.

¹⁶ Le'a be xmen Jesús cha uto'o ncha'be len gezh wa. We'e cha mzhe'alka bexa men wa no be ta ndab Jesús. Cha mbinde'e bexa be ta gaw bexa ujest Pascua.

Dub xmen Jesús le'aka yun cuent Jesús

(Mt. 26:20-25; Lc. 22:21-23; Jn. 13:21-30)

¹⁷ Le'a ngol gor uyo'o te'al, le'a Jesús ulaya'no isatibtop be xmen na len ni'i wa. ¹⁸ Le'a gor na ndeyaw bexa ndo' mes, le'a Jesús cha ndab:

—Le'a na' gáp ndo' bega le'a dub bega na ndeyaw beuna ndee le'a yun cuent na' ndo' bexa ndakloo ndo' na'.

¹⁹ We'e le'a be xmen xa cha uban myo'o ladnabe, usaxan nabdi'izh dub ga'ga bexa ndo' Jesús, ndab bexa:

—¿Lid na' ta wa zha, Mech?

²⁰ Le'a Jesús cha ndab:

—Le'a ta wa le'aka dub isatibtop bega nsobyawno na' ndee. ²¹ Le'a na', Xa Myak Men Ndo' Gizhliyo, iti'idka lak nkeani'i di'izh ten Dios. Parea pro'ob xabgi'i na yun cuent na' ndo' bexa wa. ¡Mas wen lá yo'o xabgi'i wa ndo' gizhliyo!

Jesús udaw xche'e no be xmen na

(Mt. 26:26-30; Lc. 22:14-23; 1 Co. 11:23-26)

²² Le'a gor na li ndeyaw bexa, le'a Jesús cha usen dub pan, cha msa'a xa xno ndo' Dios. Cha ule'a xa-yá, no mtse'a xa-yá ndo' be xmen xa, ndab xa:

—Udaw bega pan ndee, le'a-yá be'al las na'.

²³ Cha liga usen Jesús dub vas ncho vin, cha msa'a xa xno ndo' Dios. We'e cha msa'a xa-yá ndo' bexa, cha ngu itea bexa-yá. ²⁴ Cha ndab Jesús:

—Le'a ta ndee ten ten na' usa na' por bego. Le'a ta ndee nluu le'a nat le'a Dios mbinno be men dub trat kub ná xte'e wen ya'an bexa ndo' Dios. ²⁵ Le'a na' gáp ndo' bego le'a na' yá na'antapa go'o vin ten uv, gast gal wizh na go'o na' vin kub sa nibe'e Dios.

²⁶ Cha mbilto'o bexa dub cant ndo' Dios; cha uto'o bexa, ncha'be bexa Bet Olivo.

*Jesús ndab le'a Pedr gab le'a lá nchando' Jesús
(Mt. 26:31-35; Lc. 22:31-34; Jn. 13:36-38)*

²⁷ We'e le'a Jesús cha ndab ndo' bexa:

—Le'a iteanak bego ula'a na' te'al ndee, lak nkeani'i di'izh ten Dios, ndab-a: “Le'a na' gut xa nla'ach be borreg, cha ite'achso bema.” ²⁸ Ná le'a tso'o na iban na' le'a na' ned ilaya ndo' bega Galilea.

²⁹ Le'a Pedr cha ndab ndo' Jesús:

—Maska itea bexa ba' ula'a ga, ná le'a na' na'anpa ula ga.

³⁰ Le'a Jesús cha ndab ndo' Pedr:

—Le'a na' gáp ndo' lu, le'a te'al ndee gor biseata kwezh boy top biaj, le'a lu mkwi'inla chon biaj ndab lu le'a lu lá nchando' na'.

³¹ Ná le'a Pedr bi ndabkata:

—Maska gat na' gor gat go, le'a na' na'anpa gáp le'a na' lá nchando' ga.

We'e le'a iteata be xmen Jesús ndab lak ndab Pedr.

*Jesús mbidi'izhno Dios sa nsalea' Getsemaní
(Mt. 26:36-46; Lc. 22:39-46)*

³² Cha ulaya' bexa sa nsalea' Getsemaní, cha ndab Jesús ndo' be xmen na:

—Nde'etsa ute bega ndalen nda'yadi'izhno na' Dios.

³³ Cha mbi'i Jesús Pedr no Jacob no Juan stub tuzh sa. Cha uzhebpa uban myo'o ladna Jesús no kwea' myo'o ladna xa. ³⁴ Cha ndab xa ndo' yon bexa wa:

—Uzhebpa uban ncho lad na' gast ngi sat na'. Nde'etsa utena' bega.

³⁵ Cha usea Jesús stub tuzh sa, cha usaxib xa gast ndo' yo ngol xtuzh xa. Cha ndadi'izhno xa Dios, ndab xa tal syo'o gan lá itid xa be gealkwea' wa. ³⁶ Lnde'e ndab Jesús ndo' Dios:

—Tad Xus na', le'a go itea ta'a sun gan. Lá nlad na' iti'id na' ndo' be gealkwea' uzhe'eb ndee. Parea lá gak-a lak nlad na', ndi gak-a lak nlad go.

³⁷ Le'a gor nsea' Jesús sa nde yon be xmen xa, le'a bexa ndeyats. Cha ndab xa ndo' Simón Pedr:

—Simón, ¿naxyats lu zha? ¿Ni lá uxik lu isobna' lu ni stub gor zha? ³⁸ Utena' bega no bidi'izhno bega Dios, ndontsa na'anpa utsabgix maxu'u bega. Le'a lado'o bega nlad gun ta wen, ná le'a idub bega lá uxik.

³⁹ Cha ncha'agal Jesús ncha'yadi'izhno xa Dios lakkagal gor ned wa. ⁴⁰ Le'a gor na nsea'gal Jesús sa nde yon be xmen xa le'a bexa ndeyatsgal, geal le'a bexa uzhebpa nyo'o xka'alna. No ni lá ini'í bexa xte'e ika'ab bexa ndo' Jesús. ⁴¹ Ngol biau yon ngwa'yadi'izhno Jesús Dios. Le'a gor nsea'gal xa sa nde bexa wa, cha ndab xa:

—¿Bi ndeyats bega zha, no ndeune'e bega zha? Yá unika-yá, le'a nat yá ngol gor le'a na', Xa Myak Men Ndo' Gizhliyo, yak cuent ndo' ya'a bexa ugap. ⁴² Goste bega, ncha'be beuna. Bwi'i bega le'a xa yun cuent na' yá nseala ba'.

*Be men usen Jesús cuent dub xa ugap
(Mt. 26:47-56; Lc. 22:47-53; Jn. 18:2-11)*

⁴³ Bi li nso'yadi'izh Jesús le'a Judas, xa no nak dub tibtop xmen Jesús, ulennola be men kwa'ad no'o be spad nsea garrot. Le'a ta wa bexa mtu'ub

be ule'ay nibe'e no be mech ten ley no bexa gox nsak isen bexa Jesús. ⁴⁴ Le'a Judas, xa li yun cuent Jesús, ndabla ndo' be men wa:

—Le'a xa na gaw na' chit be'al ndo' na, xa we'e isen bega, no gun segur bega xa, go'o bega xa.

⁴⁵ Le'a gor na ulenno Judas be men wa, cha ubii Judas wats Jesús ndab xa:

—Mech, mech.

Cha mchealto'o Judas ndo' Jesús. ⁴⁶ We'e le'a be men wa cha usen Jesús, cha yá lá ula'ata bexa xa.

⁴⁷ Zha le'a dub xmen Jesús cha ulo'o spad ten na, cha ulobto'og xa ncha' dub xa ndun ti'in ndo' ule'ay ndon le'a nsak. ⁴⁸ Cha ndab Jesús ndo' be men wa:

—¿Xta'an nseano bega spad nsea garrot isen bega na' cuent dub wa'an zha? ⁴⁹ Itea wizh mluu na' be men tale ten ni'i ten Dios lat bega, ná lá isen bega na' sa wa. Parea le'a ta ndee li ngok ndontsa gak-a lak nkeani'i di'izh ten Dios.

⁵⁰ We'e le'a itea be xmen Jesús cha mxo'on, mla'a bexa Jesús.

Dub xabgi'i ben usankea tso'o Jesús

⁵¹ Parea le'a dub xabgi'i ben nbix nabtsa dub ble'a lad si'il usankea tso'o Jesús. Le'a gor na ndi'izh isen bexa no xabgi'i ben wa, ⁵² le'a xa wa cha mla'a lad nbix na, mxo'on xa litsa na'anpa nak xa xab xa.

Jesús nso' ndo' bexa nibe'e ten bexa judio

(Mt. 26:57-68; Lc. 22:54-55,63-71; Jn. 18:12-14,19-24)

⁵³ Le'a be men wa cha mbi'i Jesús ta lid ule'ay ndon le'a nsak. Le'a sa wa le'a itea be ule'ay

nibe'e no bexa gox nsak no be mech ten ley cha mzhealbe. ⁵⁴ Le'a Pedr sittsa nchankea tso'o Jesús, cha no Pedr uyo'o len tale ten ni'i wa. We'e cha usob ubizhno Pedr bexa nla'ach sa wa sa nde gi'.

⁵⁵ Le'a be ule'ay nibe'e no iteata bexa nsak wa nkwa'anbe ná xte'e usake bexa Jesús, dub ta nsabndo' gat Jesús. Parea le'a bexa ni lá izheal xte'e-yá. ⁵⁶ Le'a kwa'ad be men mkwi'in nsake Jesús, ná le'a bexa wa na'anpa dubtsa ngudi'izhbe. ⁵⁷ We'e ngwaso' pla bexa msake bexa Jesús, mkwi'in bexa ndab bexa:

⁵⁸ —Le'a besa mbi'ín le'a Jesús ba' ndab le'a xa ulate ni'i ten Dios, ta mbinde'e men. Cha gal wizh yon le'a xa ixiste stub ni'i ten Dios ta na'anpa men gunde'e.

⁵⁹ Ni lika na'anpa dubtsa ngudi'izh bexa.

⁶⁰ We'e le'a ule'ay ndon le'a nsak cha ngwaso' ndo' be men wa, unabdi'izh xa ndab xa ndo' Jesús:

—¿Ni lá utsakndo' lu zha? ¿Ta ugeaka ta ndab bexa ndee le'a lu li ndab zha?

⁶¹ Ná le'a Jesús na'an xte'e ngab, ni lá ika'ab xa. We'e le'a ule'ay wa cha unabdi'izhgal ndo' Jesús ndab:

—¿Lu nak Cristo Xin Dios wen wa zha?

⁶² Le'a Jesús cha uka'ab ndab:

—Le'a ta wa na'ka. Le'a bego gal gor ini'í le'a na', Xa Myak Men Ndo' Gizhliyo, isob wats Dios lad ga'al, xa ndon le'a nibe'e, no ilen na' lat xkaw nde gibe'a.

⁶³ We'e le'a ule'ay ndon le'a nsak wa cha utsaw xab na tant ndakloo xa, cha uge' ndab xa:

—¿Xta'anta nki'in beuna kwa'adta xa usake xa ndee zha? ⁶⁴ Le'a bega mbi'ín xte'e unisi xa Dios. ¿Nat xte'e gab bega, xte'e gunno beuna xa?

Le'a iteanak bexa wa ndab le'a Jesús ndapka ke nsabndo' gat xa.

⁶⁵ Ncho bexa usaxan mchukko ndo' Jesús. No mtsaw bexa ndo' Jesús, udin bexa Jesús. Cha ndab bexa ndo' Jesús:

—iGud ná ton udin lu!

Le'a bexa nla'ach sa wa cha utichya'a ndo' Jesús.

Pedr ndab lá nchando' Jesús

(Mt. 26:69-75; Lc. 22:56-62; Jn. 18:15-18,25-27)

⁶⁶ Ndalen wa le'a Pedr nsob tale wa. Cha ulen dub xagots ndun ti'in ta lid ule'ay wa. ⁶⁷ Le'a gor na uni'í xagots wa nsob ubizh Pedr, cha mwi'i xa ndo' Pedr, ndab xa:

—Go no ukeseano Jesús xa Nazaret ba', ¿la?

⁶⁸ Le'a Pedr cha mkwi'in ndab:

—Le'a na' lá nchando' xa ba', no ni lá iní na' xta'an ndab ga.

Cha ncha'a Pedr mas gax to'o puert. Le'a gor wa cha utezh dub boy. ⁶⁹ Parea le'a xagots wa uni'ígal Pedr, cha usaxan xa ndab xa ndo' bexa nde sa wa:

—Le'a xa ndee no nak dub xmen Jesús.

⁷⁰ Ná le'a Pedr cha mkwi'ingal ndab le'a xa na'anpa xa wa. Tso'oma wa le'a bexa nde sa wa stub biaj ndabgal ndo' Pedr:

—Ta ugeaka le'a go no nak dub xmen Jesús, le'a go xa Galilea no ndadi'izh ga lak ndadi'izh bexa Galilea.

⁷¹ Le'a Pedr cha kwea' uni'i, ndab xa:

—iNsobwi'i Dios le'a na' lá nchando' xabgi'i nse'at bego ba'!

⁷² Bi le'a gor wa le'a boy cha utezh biaj itop. We'e mtse'a ladna Pedr ta ndab Jesús ndo' Pedr: “Le'a te'al ndee gor biseata kwezh boy top biaj, le'a lu mkwi'inla chon biaj ndab lu le'a lu lá nchando' na'.” Cha usaxan Pedr ndo'on.

15

Mbi'i bexa Jesús ndo' Pilat

(Mt. 27:1-2,11-14; Lc. 23:1-5; Jn. 18:28-38)

¹ Le'a ngol gor ngot xe'a le'a be ule'ay nibe'e no bexa gox nsak no be mech ten ley no iteata bexa nsak wa dubtsa mbidi'izh bexa xte'e gunno bexa Jesús. Cha mxi bexa Jesús, cha mbi'i bexa xa ndo' Pilat. ² Le'a Pilat cha unabdi'izh ndo' Jesús, ndab xa:

—¿Lu nak xa nibe'e ten bexa judio zha?

Le'a Jesús cha ndab:

—Goka ndab-a.

³ Le'a be ule'ay nibe'e wa cha sian ta'a msake Jesús. ⁴ Le'a Pilat unabdi'izhgal ndab:

—¿Ni lá utsakndo' lu zha? Una' plota ta'a nsake bexa ba' lu.

⁵ Parea le'a Jesús ni lika lá ika'ab. Cha ngwanseana Pilat.

Pilat ndab gat Jesús

(Mt. 27:15-26; Lc. 23:13-25; Jn. 18:38—19:16)

⁶ Le'a itea li'in zha ndal ujest Pascua, le'a Pilat ngo'o dub men nkea litgi'ib, tal ton gab be men ito'o. ⁷ Le'a zha wa uyo'o dub xa nsalea' Barrabás nkea litgi'ib no be ltsa'a na, ke na

ngokloo bexa ndo' bexa nibe'e sa wa no mbit bexa dub men. ⁸ Le'a be men kwa'ad wa ulaya' ndo' Pilat, cha unab bexa igo'o Pilat dub men litgi'ib, lakka ndun Pilat itea li'in. ⁹ Le'a Pilat cha ndab:

—¿Nlad bega ula na' xa nibe'e ten bega xa judio zha?

¹⁰ Li ndab Pilat le'a Pilat uni'í le'a be ule'ay nibe'e wa nxee ladna ndo' Jesús ta na mas kwa'ad men ndeseano Jesús, ta we'e myun bexa cuent Jesús. ¹¹ Parea le'a be ule'ay nibe'e wa mki'il be men wa inab bexa ndi igo'o Pilat Barrabás litgi'ib. ¹² Le'a Pilat cha unabdi'izhgal ndo' be men:

—¿Xta'an nlad bega gunno na' xa ndab bega xa nibe'e ten bega xa judio?

¹³ Le'a be men wa uge' uka'ab, ndab bexa:

—iIkea xa ndo' cruz!

¹⁴ We'e le'a Pilat ndab:

—¿Xta'an ta ugap mbin xa zhaga?

Ná le'a be men wa ndi mas uge' ndab:

—iIkea xa ndo' cruz!

¹⁵ Le'a Pilat nlad wen ya'an ndo' be men wa, ta we'e mgo'o Pilat xa nsalea' Barrabás. Cha ndab Pilat ndo' be soldad kin bexa Jesús, cha uke'a bexa xa ndo' cruz.

Be soldad usalad mbinno Jesús

(Mt. 27:27-31)

¹⁶ We'e le'a be soldad cha mbi'i Jesús tale ten ni'ilaw, sa nsalea' pretorio. Cha mzhealbe iteanak be soldad sa wa. ¹⁷ Cha mgak bexa Jesús dub lad ko'ol, ta konch ugats. No msob bexa dub ta rued cuent coron gek Jesús ta naknde'e xos

yagich. ¹⁸ Cha usaxan be soldad ndun usaladno Jesús, uge' ndab bexa:

—iSi'il nak xa nibe'e ten bexa judio!

¹⁹ Cha nla' bexa dub bar gek Jesús, no mchukko bexa ndo' Jesús, no msaxib bexa ndo' Jesús cuent ndankea bexa xa. ²⁰ Le'a gor na mtayun usaladno bexa Jesús, cha ulate bexa lad konch ugats nak Jesús. Cha mgak bexa Jesús le'aka xab xa. Cha ncha'ano bexa Jesús sa ikea xa ndo' cruz.

Mke'a bexa Jesús ndo' cruz

(Mt. 27:32-44; Lc. 23:26-43; Jn. 19:17-27)

²¹ Le'a gor we'e le'a dub xabgi'i nsalea' Simón ncha'laya' Jerusalén, dub xa gezh Cirene xus Alejandro no Rufo. Le'a gor na mzhe'al be soldad xa wa, cha mbin bexa juers go'o Simón wa cruz ten Jesús.

²² Cha mbi'i bexa Jesús dub sa nsalea' Gólgota, dub di'izh gab tit gek men. ²³ We'e msa'a bexa vin ten uv noch xup ten ya mirra goo Jesús, parea le'a xa lá ngo-yá. ²⁴ Cha mke'a be soldad Jesús ndo' cruz, cha ulo'o bexa dub suert, ndontsa ini'í bexa ná tonpa ika'a be xab Jesús.

²⁵ Le'a gor na mke'a bexa Jesús ndo' cruz, le'a ta wa gor nkea uge'a tempran. ²⁶ Le'a gek cruz ten Jesús mke'a bexa dub letr, ndab-a ná xta'an li nkea xa ndo' cruz, ndab-a: “TA NDEE XA NIBE'E TEN BEXA JUDIO.” ²⁷ No top wa'an mke'a bexa ndo' stop cruz wats Jesús, dub xa wats Jesús lad ga'al, le'a stub xa wats lad raves. ²⁸ Li ngok-a lak nkeani'i di'izh ten Dios, ndab-a: “Mbinno bexa xa cuent dub xa ugap.”

²⁹ Le'a be men nseabetid sa wa xela uní'i ndo' Jesús, nkwi'in bexa gek bexa, ndab bexa ndo' Jesús:

—Lu ndab slate ni'i ten Dios, cha ixiste lu-yá wizh yontsa. ³⁰ ¡Nat byun libr le'aka le'a lu, ula' ndo' cruz ba'!

³¹ No liga le'a be ule'ay nibe'e no be mech ten ley nisi Jesús, ndab bexa ndo' be ltsa'a xa:

—Le'a xa ba' le'a ngokno be men, ná lá gun xa gan ulat xa le'aka xa ndo' gealgut. ³² Xa ba' ndab le'a nak Cristo xa nibe'e ten beuna xa Israel. ¡Nat ila' xa ndo' cruz, ndontsa ini'í beuna-yá, cha gungea ladna beuna xa!

No liga le'a bexa nkea ndo' cruz wats Jesús kwea' uní'i ndo' Jesús.

Jesús ngut ndo' cruz

(Mt. 27:45-56; Lc. 23:44-49; Jn. 19:28-30)

³³ Le'a ngol gor gawizh le'a idub ndo' gizhliyo mkaw gast gor nkea uyon uzhe. ³⁴ Le'a ngol gor wa le'a Jesús uzhe'eb uge' uní'i ndab:

—Eloi, Eloi, ¿lama sabactani? —le'a ta wa dub di'izh gab: Dios ten na', Dios ten na', ¿xta'anxá mlalad go na' zhaga?

³⁵ Le'a ncho bexa nde sa wa gor na mbi'ín bexa ta li ndab Jesús wa, cha ndab bexa:

—Bla'ach bega, le'a xa ba' nbezh profet Elí.

³⁶ We'e le'a dub bexa wa cha uto'o karrel, cha mgazh xa dub ble'a lad xi'il ndo' vinagr, cha msob xa-yá gek dub yalod. Cha msa'a xa-yá goo Jesús-a, ndab xa:

—Kweas beuna naga si'id Elí ix'e'e xa ndee ndo' cruz.

³⁷ Ná le'a Jesús uge' utezhat, cha ngut xa.
³⁸ We'e le'a lad uta'a nak bse'a len ni'i ten Dios cha usaw gast ga'ap no gast ila', ngok top ble'a-yá. ³⁹ Le'a dub xa nibe'e ten soldad nso' lad ndo' Jesús uni'í xte'e utezhat Jesús no xte'e ngut xa. Cha ndab soldad wa:

—Ta ugeaka le'a xabgi'i ndee Xinka Dios.

⁴⁰ Le'a sa wa sittsa ndewi'i kwa'ad be xagots. Le'a lat bexa wa nso' Marí xa gezh Magdala no Salomé no Marí xna'a Kosé xa wit Jacob tuzh wa. ⁴¹ Le'a be xagots wa bexa na uto'o Galilea usankeá tso'o Jesús, no ngokno bexa Jesús nes ncha'a xa Jerusalén. No kwa'adta be xagots ncha'ano Jesús Jerusalén nde sa wa.

Jesús mga'ach

(Mt. 27:57-61; Lc. 23:50-56; Jn. 19:38-42)

⁴² Le'a ta wa dub gor uzhe wizh nsaxkwa'a bexa judio ta gunti'in bexa gat xe'a wizh ne'e bexa. ⁴³ We'e le'a dub xa nsalea' Kosé xa gezh Arimatea ngop valor ulen ndo' Pilat unab xa Jesús. Le'a Kosé wa dub xa nsak ten bexa judio, no nkenkea' xa tiemp inibe'e Dios ndo' gizhliyo. ⁴⁴ Le'a Pilat ngwanseana ná xte'e uxax ngut Jesús. Cha utezh Pilat dub soldad nibe'e, cha unabdi'izh Pilat naga ngutla Jesús. ⁴⁵ Le'a gor na ndab soldad wa le'a Jesús ngutka, cha ndab Pilat go'o Kosé Jesús. ⁴⁶ We'e le'a Kosé ngwa'isi'i dub lad kub, cha uxe'e xa Jesús ndo' cruz, cha mtixko xa Jesús lad wa. Cha ulo xa Jesús len dub ba'a cuent ge'lo'o, dub ge'ed udan men ndo' ge'da'a. Cha mtixte xa dub ge' si'il mtsaw to'o

ba'a wa. ⁴⁷ Le'a Marí xa gezh Magdala no Marí xna'a stubga Kosé ndewi'i pa ulo bexa Jesús.

16

Jesús mban ndo' gealgut

(Mt. 28:1-10; Lc. 24:1-12; Jn. 20:1-10)

¹ Ngol utid wizh ne'e bexa judio, le'a Marí xa Magdala no Marí xna'a Jacob no Salomé usi'i bexa ta uxe'e koo bexa las Jesús. ² Le'a ngol tempran wizh ned ten sman nsobla dub tuzh wizh, ncha'be bexa sa nde ba'a mga'ach Jesús wa. ³ Le'a gor ncha'a bexa nes wa ndab bexa ndo' be ltsa'a xa:

—¿Cha ton kob ge' si'il to'o ba'a wa zha?

⁴ Ná le'a gor ulaya' bexa sa wa, mna'la bexa le'a ge' wa myo'obla to'o ba'a wa. ⁵ Cha uyo'o be xagots wa len ba'a wa, cha mna' bexa dub xabgi'i ben nsob lad ga'al len ba'a nak dub lad nagud ta ko'ol, cha mzheb bexa. ⁶ Ná le'a xabgi'i wa cha ndab ndo' bexa:

—iLá izheb bego! Na' uní le'a bego nkwa'an Jesús xa Nazaret, xa na ukea ndo' cruz. Ná le'a Jesús ubanla, le'a xa wa na'anla sa ndee. Bwi'i bega sa mxo'ob be men xa. ⁷ Nat wa' bega ndo' be xmen Jesús no ndo' Pedr, gud bega ndo' bexa le'a Jesús ncha'a nedla ndo' bexa Galilea, le'a sa wa izhe'al bexa xa lakka ndab xa.

⁸ We'e le'a be xagots wa nxis tant nzheb bexa, cha uto'o bexa len ba'a wa mxo'on bexa. Ná ni na'an ton ndo' ná ngab bexa ta wa nes nsea' bexa, tant nzheb bexa.

*Jesús mlundo' ndo' Marí xa Magdala
(Jn. 20:11-18)*

⁹ Tso'o na mban Jesús gor tempran wizh ned ten sman wa, ned mlundo' xa ndo' Marí xa Magdala, xa na ulo'o Jesús dub ga'ad mbi bxin len lado'o na. ¹⁰ Le'a Marí wa cha ngwa' ndo' bexa uteseano Jesús. Le'a bexa wa uzhebpa uban ndencho ladna no ndeyo'on bexa. Cha ndab Marí le'a Jesús mbanla. ¹¹ Parea le'a bexa wa lá ngungea ladna le'a Jesús nban, no ni lá ngungea ladna bexa le'a Marí wa uni'í Jesús.

*Jesús mlundo' gal ndo' top be xmen na
(Lc. 24:13-35)*

¹² Tso'o wa le'a Jesús mlundo' ndo' top be xabgi'i nes ncha'be bexa ge'e, parea xa'aga nluu xa. Le'a bexa wa bexa no ukeseano Jesús. ¹³ We'e cha ngwa'yab bexa-yá ndo' iteata be ltsa'a bexa. Parea le'a bexa ni we'eka lá ngungea ladna-yá.

*Jesús ndab ya'beyadi'izh be xmen xa di'izh ten Dios
(Mt. 28:16-20; Lc. 24:36-49; Jn. 20:19-23)*

¹⁴ Tso'o wa mlundo' Jesús ndo' isatibdub be xmen xa dub sa junt ndeyaw bexa. Le'a Jesús cha uteyo bexa ke na lá ngungea ladna bexa le'a Jesús nbanla, no ke ngud nak lado'o bexa, geal le'a bexa wa lá ngungea ladna ta ndab bexa uni'íla le'a Jesús mbanla. ¹⁵ Cha ndab Jesús ndo' bexa wa:

—Wa' bego idub nax ndo' gizhliyo. Bidi'izh bega di'izh wen ten Dios ndo' iteanak be men.

¹⁶ Le'a tal ton gungea ladna na' no italea' xa,

le'a xa wa sap gealnaban ndo' Dios. Le'a tal ton na'anpa gungea ladna na', le'a xa wa ini'í gealkwea'. ¹⁷ Le'a bexa ndangea ladna na' sun be ta nluu le'a bexa ndap juers ten Dios. Gunti'in bexa lea na' kontu'ub bexa be mbi bxin ncho len lado'o be men, no gudi'izh bexa stubga di'izh. ¹⁸ No tal bexa lá ini'í isen bexa mbe'al no goo bexa venen, le'a ta wa na'an xta'an gun. No uxo'ob bexa ya'a bexa gek bexa gizh, le'a bexa wa cha syakna.

Jesús mkea gibe'a

(Lc. 24:50-53)

¹⁹ Tso'o na li ndab Jesús, we'e cha mkea xa gibe'a, cha usob xa wats Dios lad ga'al. ²⁰ Le'a be xmen Jesús cha uto'o ncha'beyadi'izh di'izh ten Jesús ndo' be men ncho itea lad. Le'a Jesús ndakno bexa, no nsa'a xa juers ndun bexa sian ta'a, ta na nluu le'a ta ndadi'izh bexa wa di'izh tenka Dios.

**Be di'izh nsa'a gealnaban
Zapoteco, San Vicente Coatlán: Be di'izh nsa'a
gealnaban New Testament**

copyright © 2015 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Zapotec, San Vicente Coatlán

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 31 Jan 2023 from source files
dated 29 Jan 2022

21c20591-ea7e-5ff5-b188-539398faf46d